

જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રીની કચેરી, બનાસકાંઠા

પ્રેરિત

એસ.એસ.સી. ENGLISH (SL) માં

સફળ થવાની ગુરુચાવીઓથી સભર

સફળતાનું

પંચામૃત

Efforts and enthusiasm lead to success.

● शुभेच्छा संदेश ●

બનાસકાંઠા જિલ્લાની માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાના ધો. ૧૦ ના વિદ્યાર્થીઓ માટે અંગ્રેજી વિષયમાં 'સફળતાનું પંચામૃત' સાહિત્ય તૈયાર કરવા બદલ પ્રત્યક્ષ અને પરોક્ષ રીતે સંકળાયેલ તમામ સારસ્વતશ્રીઓને અભિનંદન....

વર્તમાન પરિસ્થિતિમાં કોરોના (COVID-19) ની મહામારીમાં શિક્ષણ વિભાગ, ગાંધીનગર દ્વારા Social Media ના જુદા-જુદા માધ્યમોથી Home Learning કરાવવામાં આવી રહ્યું છે. ગુ.મા. અને ઉ.મા.શિ.બોર્ડ ગાંધીનગર દ્વારા પણ વિદ્યાર્થીઓના હિતને ધ્યાને લઈને અભ્યાસક્રમમાં 30% નો ઘટાડો કરેલ છે. સાથે સાથે પરીક્ષા પદ્ધતિમાં પણ ફેરફાર કરેલ છે.

હવે જ્યારે શાળાઓમાં લાંબા સમય બાદ પ્રત્યક્ષ શૈક્ષણિક કાર્યની શરૂઆત થઈ ગઈ છે ત્યારે ધો. ૧૦ના વિદ્યાર્થીઓને અંગ્રેજી વિષય માટે 'સફળતાનું પંચામૃત' સાહિત્ય દિવાદાંડી સમાન બની રહેશે. વિદ્યાર્થીઓ ઉત્તમ પરિણામ પ્રાપ્ત કરે તેવી અંતઃકરણથી શુભેચ્છા

સ્થળ : પાલનપુર

ડો. નરેન્દ્રસિંહ બી. ચાવડા

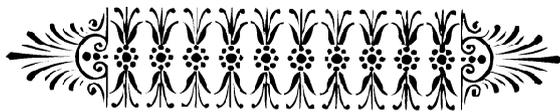
જિલ્લા શિક્ષણાધિકારી, બનાસકાંઠા

પ્રસ્તાવના

જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રીની કચેરી, બનાસકાંઠા પ્રેરિત ધો. ૧૦ અંગ્રેજી વિષય માટે 'સફળતાનું પંચામૃત' પુસ્તક વિદ્યાર્થીઓ તેમજ શિક્ષકો સમક્ષ પ્રસ્તુત કરતાં અમો આનંદની લાગણી અનુભવીએ છીએ. કોરોના કાળની વર્તમાન પરિસ્થિતિને ધ્યાને રાખી ટૂંકા સમયમાં વિદ્યાર્થીઓ ધોરણ-૧૦માં અંગ્રેજી વિષયની પરીક્ષાલક્ષી સમજ કેળવી શકે એવો આ પુસ્તકનો આશય છે. આ પુસ્તકમાં સમાવિષ્ટ કરેલ મુદ્દાઓ શિક્ષક મિત્રો સારી રીતે જાણતા જ હશે. પરંતુ પ્રશ્નપત્રના નવા પરિરૂપ અનુસાર પાંચેય વિભાગોના બધા જ પ્રશ્નો વિશેની સમજ એક જ સંગ્રહમાં આવરી લેવાથી વિદ્યાર્થીઓને ચોક્કસ ફાયદો થશે. શિક્ષક મિત્રોનું કામ પણ સરળ થશે. શિક્ષક મિત્રોના માર્ગદર્શન હેઠળ, આ પુસ્તકના સહારે, વિદ્યાર્થીઓ ઉત્કૃષ્ટ દેખાવ કરીને શ્રેષ્ઠ પરિણામ પ્રાપ્ત કરે એવી આશા રાખીએ છીએ.

સમગ્ર જિલ્લાની બધી શાળાઓને નિ:શુલ્ક નમૂનાપ્રત પૂરી પાડવા બદલ એકતા એજ્યુકેશન, પાલનપુરના આભારી છીએ. કમ્પ્યુટર ટાઈપ સેટિંગ માટે રફીકભાઈનો પણ આભાર માનીએ છીએ. મિટિંગ માટે સ્થળ આપવા બદલ શ્રી કે.કે.ગોઠી હાઈસ્કૂલ, પાલનપુરનું ઋણ સ્વીકારીએ છીએ.

- લેખકો, સંપાદકો

Team Of Teachers

• Convener •

Mr. Dilip Raval (A.E.I., DEO OFFICE, B.K)

1. **Harpalsinh P. Padhiyar**
Sardar Krushinagar Vidyalaya, S.K.Nagar
2. **Trilokbhai U. Acharya**
Shree N. L. Zaveri Sarvajanic High School, Gadh
3. **Amitbhai D. Vyas**
Principal, Vinay Mandir, Malana
4. **Nareshbhai A. Joshi**
Shri Panthavada High School, Panthavada
5. **Yogendrakumar D. Joshi**
Shree K. K. Gothi High School, Palanpur
6. **Kiritkumar N. Joshi**
Shri S. D. L. Shah High School, Bhagal (P.)
7. **Dipakbhai D. Joshi**
Principal, Kumbhasan High School, Kumbhasan
8. **Maheshbhai V. Patel**
Shri P. G. Doshi High School, Moriya
9. **Popatbhai M. Mevada**
Shri Vividhlaxi Vidyamandir, Palanpur
10. **Bhavesbhai R. Joshi**
K. G. Mehta High School, Memadpur

SECTION - A

Section - A માં ત્રણ પ્રકારના પેટા વિભાગો છે. સમગ્ર Section - A નો કુલ ગુણભાર 17 ગુણનો છે. માટે આ Section માં જો સારી અને શુભ શરૂઆત થાય તો અંગ્રેજી વિષયમાં પાસ થવાની સાથે સાથે વિદ્યાર્થી સારા ગુણ પ્રાપ્ત કરી શકે છે.

પ્રથમ પેટા વિભાગમાં પ્રશ્ન ક્રમાંક 1 થી 10 છે. પાઠ (Unit) આધારિત ફક્રાઓ (Extracts) પ્રશ્નપત્રમાં આપેલા જ હોય છે અને તમામ પ્રશ્નોના જવાબ તે ફક્રાઓમાંથી શોધીને જ લખવાના હોય છે. જેના દરેક પ્રશ્નના એક ગુણ પ્રમાણે 10 ગુણ છે

:: ધ્યાન રાખો ::

પ્રશ્નપત્રમાં આપેલા પ્રશ્નોના જવાબો તે પ્રશ્નના ઉપર આપેલા ફક્રામાં છુપાયેલા છે જે શોધવાની રીતો નીચે મુજબ છે

જો આપેલ પ્રશ્ન wh/ શબ્દથી પૂછવામાં આવ્યો હોય તો નીચેના Table ની મદદથી તમે જવાબ મેળવી શકશો.

Wh / શબ્દ	જવાબની સમજૂતી
Who (કોણ)	વ્યક્તિનું નામ જવાબ તરીકે લખાય.
What (શું)	વસ્તુનું નામ અથવા વ્યક્તિનો વ્યવસાય કે ધંધો જવાબ તરીકે લખાય
When (ક્યારે)	વાક્યમાં દર્શાવેલ ક્રિયાનો સમય જવાબ તરીકે લખાય સમયમાં 5 : 00 a.m, 6 : 00 p.m. ની સાથે in the morning, on sunday, next month, tomorrow, yesterday વગેરે પણ આવે
Where (ક્યાં)	સ્થળ જવાબ તરીકે લખાય જેમાં જગ્યાનું નામ on, near, at જેવાં સ્થળસૂચક preporsition પછી આવે. દા.ત. in the library, ગામનું નામ at Palanpur વગેરે.
Which (કઈ વસ્તુ)	વસ્તુની ઓળખ તરીકે વિશેષણરૂપી શબ્દ જવાબમાં આવે. દા.ત. Which apple do you want ? Ans. : Red apple. Red શબ્દએ apple ની ઓળખ કહેવાય.
Whose (કોનું)	વસ્તુના માલિકનું નામ જવાબમાં આવે દા.ત. Whose car is this ? Ans. : Mr. Mehta's car
Whom (કોને)	વાક્યમાં કર્મ તરીકે દર્શાવેલ વ્યક્તિનું નામ જવાબ તરીકે લખાય. દા.ત. Mr. Desai met Sumit yesterday. Q. Whom did Mr. Desai meet yesterday ? A. Sumit (વાક્યમાં કર્મ તરીકે વ્યક્તિનું નામ છે.)

<p>Why (શા માટે)</p>	<p>વાક્યમાં દર્શાવેલ ક્રિયાનું કારણ જવાબ તરીકે લખવામાં આવે છે. મોટાભાગે આ પ્રશ્નનો જવાબ <u>Because</u> થી શરૂ થાય છે પછી તે ક્રિયા શા કારણે થઈ તે કારણ લખવામાં આવે છે.</p> <p>દા.ત. Why are you laughing ? (હસવાનું કારણ પૂછવામાં આવ્યું છે.)</p> <p>Ans Because that monkey slapped a boy.</p> <p>(કારણ કે પેલા વાંદરાએ એક છોકરાને લાફો માર્યો.)</p>
<p>How (કેવી રીતે)</p>	<p>વાક્યમાં દર્શાવેલ ક્રિયાની રીત કે પદ્ધતિ જાણવા માટે પ્રશ્ન પૂછાય છે</p> <p>દા.ત. How did you remember this long poem ?</p> <p>(કવિતા કેવી રીતે યાદ કરી તે રીત પૂછવામાં આવી છે)</p> <p>Ans. : I have recited it hundred times)</p> <p>(સો વાર પઠન કરીને - રીત)</p>
<p>How many (કેટલી સંખ્યા)</p>	<p>આપેલ વસ્તુ સંખ્યામાં ગણી શકાય તેવી હોય તો તે સંખ્યા જાણવા માટે</p> <p>દા.ત. How many apples are there in the basket ?</p> <p>Ans. : Twenty apples</p>
<p>How much (કેટલો જથ્થો)</p>	<p>આપેલ વસ્તુ ગણી ન શકાય પણ જથ્થામાં માપી શકાય તેવી હોય તો તે જથ્થો જાણવા માટે.</p> <p>દા.ત. How much oil is there in the tin ?</p> <p>Ans. One litre oil</p>
<p>How far (કેટલું દૂર)</p>	<p>બે સ્થળ વચ્ચેનું અંતર કે બે વ્યક્તિ, વસ્તુ કે પદાર્થ વચ્ચેનું અંતર જવાબ તરીકે લખાય છે</p> <p>દા.ત. How far is Ahmedabad from Palanpur ?</p> <p>Ans. 140 k.m.</p> <p>How far is the Sun from the Earth ?</p> <p>Ans. : 148.62 million k.m.</p>
<p>How long (કેટલો સમય/ કેટલા સમયથી)</p>	<p>વાક્યમાં દર્શાવેલ ક્રિયાનો સમયગાળો કેટલો છે તે જાણવા</p> <p>દા.ત. How long will you stay in Shimla ?</p> <p>Ans. Three weeks</p>
<p>જો કોઈ અધૂરું વાક્ય આપેલું હોય અને તેના અંતે (.....) એવું કરેલ હોય તો આપેલા વાક્યના છેલ્લા શબ્દ કે શબ્દોને ધ્યાને રાખી તેવું વાક્ય ફકરામાંથી શોધી તે વાક્યને ફકરામાંથી પૂર્ણ વિરામ સુધી લખી દેવાથી આ પ્રશ્નનો જવાબ બની જશે.</p> <p>દા.ત. The angel went round the model of the mother very slowly. He touched it and said, "It's too soft."</p> <p>Q. The angel went round</p> <p>Ans. the model of the mother very slowly.</p>	

અમુક પ્રશ્નો એવા હોય છે કે તે પ્રશ્નોમાં વપરાયેલ શબ્દો જ તે પ્રશ્નો જવાબ જે ફકરામાં સંતાયેલો હોય છે તેને શોધવામાં આપણને મદદરૂપ થાય છે.

Ex. ૧.

“Lord!” requested the angel. “Please go to bed, do not take so much trouble in a single day.”

Q. What did the angle request the Lord ?

હવે પ્રશ્નમાંથી request શબ્દને પકડી ફકરામાં જવાબ શોધો તો request સાથેનું વાક્ય લગભગ જવાબ હોઈ શકે છે. માટે પ્રશ્નમાંથી એક શબ્દના સહારે જવાબ શોધી શકાય છે.

Ans. : The angle requested, “Please go to bed, do not take so much trouble in a single day.”

ઘણા પ્રશ્નો એવા હોય છે જેમાં એક શબ્દ કે એકાદ-બે શબ્દોથી જવાબ આપી શકાય છે જે પૂરતો પણ હોય છે. માટે તેમાં આખા અને લાંબા જવાબો લખી સમય અને શક્તિ વેડફવાની જરૂર નથી.

Ex. ૧.

Most of the three thousand people living in the village are farmers. But such was the burning desire to have a station in the village, everybody contributed according to their capacity. Ranging from three thousand rupees to seventy five thousand rupees. They donated money for the station and we started construction in January 2008, said Ranjitsingh, a former village sarpanch.

જો પ્રશ્ન આ પૂછાય તો

Q. When did the constuction of the station begin ?

Ans. : In January 2008 (આટલો જવાબ લખી શકાય)

Q. Who was a former sarpanch of the village ?

Ans. : Ranjitsingh (આટલો જવાબ લખી શકાય.)

કેટલીકવાર ઉલટ પ્રશ્નો (Inversion Questions) પૂછવામાં આવતા હોય છે જેમાં YES અથવા NO જવાબ લખવાથી પણ પુરા ગુણ મળી જતા હોય છે.

હવે ઉલટ પ્રશ્નને ઓળખવો કઈ રીતે ? તો યાદ રાખો

જે પ્રશ્નની શરૂઆત : To do નાં રૂપો Do, Does કે Did થી થાય.

To be નાં રૂપો Is, Am, Are, Was, Were, Shall કે Will થી થાય.

To have નાં રૂપો Have, Has કે Had થી થાય.

Modal Auxiliaries જેવા કે Should, Must, Can, May, Could, Would વગેરેથી થાય.

કેટલાક પ્રશ્નોરૂપી વાક્યોના અંતે Means લખીને જે તે વાક્ય કે શબ્દના અર્થ જેવો ફકરામાં વપરાયેલો શબ્દ શોધવાનો હોય છે જેમાં આપેલા શબ્દ કે વાક્યના અર્થને સમજવાની કોશિશ કરી તેના જેવો એક શબ્દ વાક્યમાં છે જ એમ માની ફકરામાંથી એક વિશિષ્ટ લાગતો શબ્દ શોધીને લખશો તો પ્રયત્ન રંગ લાવશે.

દા.ત.

Most of the three thousand people living in the village are farmers. But such was the burning desire to have a station in the village, everybody contributed according to their capacity. Ranging from three thousand rupees to seventy five thousand rupees.

Q. “Wish” means

Ans. : Desire (ફકરામાં એક વિશિષ્ટ શબ્દ છે)

બીજા પેટા વિભાગમાં પાઠ (Unit) આધારિત Short Note (ટૂંકનોંધ) પૂછાય છે. એનો પ્રશ્ન ક્રમાંક 11 છે. એના 3 ગુણ છે.

ધ્યાન રાખો :: મોટાભાગના વિદ્યાર્થીઓ પોતે તૈયાર કરેલી ટૂંક નોંધ ન આવે એટલે આ પ્રશ્ન છોડી દે છે તે એક મોટી ભૂલ છે. જો તમે વ્યવસ્થિત તૈયાર કરીને આવ્યા હોવ અને તે જ ટૂંક નોંધ પૂછાય તો તો કોઈ સવાલ જ નથી પણ તમે તૈયાર ન કરી હોય તેવી ટૂંક નોંધ આવે તો પણ ગભરાવાની કોઈ જ જરૂર નથી. ગમે તે ટૂંક નોંધ પૂછાય નીચે આપેલા માર્ગદર્શન પ્રમાણે વર્તશો તો એક સરસ મજાની ટૂંક નોંધ તૈયાર થઈ જશે અને ગુણનું નુકશાન પણ થશે નહીં.

નવા પ્રશ્નપત્ર પરિરૂપ પ્રમાણે પાઠ (Unit) આધારિત Short Note (ટૂંક નોંધ) માં મુદ્દાઓ આપવામાં આવે છે તે પણ પ્રશ્ન સ્વરૂપે

આપેલ Topic મુજબ જે પણ પ્રશ્નો મુદ્દામાં પુછવામાં આવેલ છે તેના જવાબ આપતા જાઓ અને તે જવાબોને અલગ-અલગ લીટીમાં નહીં પરંતુ ફકરા સ્વરૂપે લખતા જાઓ તો એક ટૂંક નોંધ તૈયાર થઈ જશે.

દા.ત.

Q. 11 Taj Nagar Railway Station :

What was the need of the people of Tajnagar ?

Why did the people want a railway station ?

What was the response of the railways ?

What did the villagers then do ?

How much money did they pool in ?

When was the railway station built ?

ઉપરના આ પ્રશ્નોના જવાબ વિચારીને લખો એટલે એક ટૂંક નોંધ તૈયાર થઈ જ જાય.

ઘણીવાર એવું પણ બને કે જેના વિશે ટૂંક નોંધ લખવાની હોય તે માટે મદદરૂપ થાય તેવો એકાદ ફકરો 1 થી 10 પ્રશ્નોમાં પણ પ્રશ્નપત્રમાં જ મળી જાય.

ત્રીજા પેટા વિભાગમાં પાઠ (Unit) આધારિત True or False (ખરાં-ખોટાં) પૂછાય છે, જેના પ્રશ્ન ક્રમાંક 12 થી 15 છે. દરેક સાચા જવાબનો એક ગુણ છે. કુલ 4 ગુણ છે.

ધ્યાન રાખો : આ એક એવો વિભાગ છે જેમાં દરેક વિદ્યાર્થી પૂરેપૂરા ગુણ પ્રાપ્ત કરી શકે છે. ફક્ત વાક્યોને વ્યવસ્થિત વાંચી પ્રશ્ન ક્રમાંક પ્રમાણે જવાબ ક્રમાંક લખી જો વાક્ય સાચું હોય તો True અને જો વાક્ય ખોટું હોય તો False લખવાનું છે. કોઈએ કદાપિ સાચા માટે (✓) કે ખોટા માટે (X) જેવી નિશાનીઓનો ઉપયોગ કરવો નહીં.

Ans. : 12

Ans. : 13

Ans. : 14

Ans. : 15

આ વિભાગમાં જો બરાબર ધ્યાનથી વાક્યોને વાંચવામાં ન આવે તો ભૂલ થવાની પૂરેપૂરી શક્યતા છે. માટે જરાય ઉતાવળ કર્યા વિના આખું વાક્ય ધ્યાનથી વાંચ્યા પછી જ ખરું છે કે ખોટું તેનો નિર્ણય લો.

દા.ત

Q. 11 The name of the robot is Ramsingh 007.

જો આ વાક્યને ધ્યાનથી વાંચવામાં ન આવે તો વિદ્યાર્થી તેને સાચું માનીને True લખીને આવી જાય. પણ ખરેખર આ વાક્ય ખોટું છે. કારણ કે રોબોટનું નામ Ramsingh 007 નહીં પણ Ramsingh 070 છે.

SECTION - B

❖ કુલ માર્ક્સ : 17

➡ Poem Comprehension 03

➡ Reading Comprehension (Black Buck) 05

➡ Reading Comprehension (Non Verbal) 05

(Data, Chart, Ads, Cheque.....)

➡ Reading Comprehension (Dialogue/Interview) 04

Section - B આખેઆખું Comprehension (અર્થગ્રહણ) પર આધારિત છે.

આ Sectionમાં વધારે માર્ક્સ લાવવા માટે વાંચવું – સમજવું – જવાબ શોધવો – જવાબ લખવો - એવાં

Steps અનુસરવા

આપણે દરેક point ની વિગતવાર ચર્ચા કરીએ

❖ Poem Comprehension (Poem 1 & 2) પ્રશ્ન નં. 16 થી 18

કોઈપણ એક કાવ્ય પંક્તિ આપેલી હશે. તે વાંચવી, સમજવી પછી એક પછી એક પ્રશ્નનો જવાબ શોધવા પ્રયત્ન કરવો.

ત્રણમાંથી એક પ્રશ્ન rhyming words માટેનો પૂછાઈ શકે છે.

Rhyming words are two or more words that have the same or similar ending sound.

ex. : goat - boat

➡ એક પ્રશ્ન સમાનાર્થી શબ્દ (synonym) / વિરુદ્ધાર્થી શબ્દ (antonym) નો પણ હોઈ શકે, જેની તૈયારી માટે Poem-1 & 2 ની ગ્લોસરી તેમજ Poem 2 ની C-2 તૈયાર કરવી.

❖ Questions for Practice : (નીચે પ્રેક્ટીસમાં આપેલા પ્રશ્નો અવશ્ય તૈયાર કરવા)

◆ Poem - 1

This song of mine

..... about with aloofness

Q.1 How will the song wind its music ?

Ans. The song will wind its music like the fond arms of love.

Q.2 Why will the song touch child's forehead ?

Ans. The song will touch child's forehead to give blessings.

Q.3 What will the song do when the child is alone ?

Ans. When the child is alone, the song will sit by its side and whisper in its ear.

Q.4 How will the song protect the child in a crowd ?

Ans. The song will protect the child with aloofness in a crowd.

Q.5 Give antonym of 'blessing' :

Ans. blessing × curse

My song will be

..... in your living heart

Q.1 What will the song do for the child's dream ?

Ans. The song will be a pair of wings for the child's dream

Q.2 Where will the song transport the child's heart ?

Ans. The song will transport the child's heart to the verge of the unknown.

Q.3 How will the song be helpful to the child during a dark night ?

Ans. The song will be the faithful star for the child during a dark night.

Q.4 What will the song do after the parents' death ?

Ans. The song will speak in the child's living heart after the parents' death.

Q.5 Give synonyms of 'vision' :

Ans. vision - sight

◆ **Poem - 2**

My daughter

..... swimming in the waterfall

Q.1 How is the black bird flying ?

Ans. The black bird is flying away with the tree.

Q.2 What is strange about the fire chariot and the airplane in the picture ?

Ans. The strange about the fire chariot and the airplane is : the fire chariot is flying in the air while the air plane is walking on the road.

Q.3 What is the lion doing ?

Ans. The lion is talking with the cow.

Q.4 Where is the butterfly swimming ?

Ans. The butterfly is swimming in the waterfall.

My darling daughter

..... on the sky of the whiter paper

Q.1 Why did the girl break the tip of the pencil ?

Ans. The girl broke the tip of the pencil because the school master gave her homework.

Q.2 Does the girl like homework ? How can you say that ?

Ans. No, the girl does not like homework. I can say that because when her teacher gives her homework she breaks the pencil in anger.

Q.3 What remains on the white paper ?

Ans. Only smoke remains on the sky of the white paper.

❖ **List of antonyms**

Black - White Kindled - extinguished

Darkness - light Drowning - swimming

Emptied - filled Takes - gives

નોંધ : Poem - 1 and 2 ની comprehension exercise ની વર્ગખંડમાં વિસ્તૃત ચર્ચા કરવી. poems ને લગતા જવાબ તેમાંથી મળવાની પૂરી શક્યતા છે.

❖ **Reading Comprehension (Black Buck) Que. 19 to 23**

Black Buck (sup. reader) ના Read 1 થી 12 માંથી કોઈ એક Read માંથી એક ફકરો આવશે.

સૌ પ્રથમ ફકરો શાંતિથી વાંચવો.

ત્યારબાદ ક્રમશઃ એક પછી એક પ્રશ્ન વાંચવા.

પ્રથમ પ્રશ્ન ફરી વાંચ્યા બાદ તેનો જવાબ ફકરામાંથી શોધવા પ્રયત્ન કરવો. (કોઈ એક શબ્દ અથવા શબ્દ સમૂહ) ત્યારબાદ જવાબ લખવો.

આ પ્રમાણે ક્રમશઃ બધા જ જવાબ લખવા.

પ્રશ્ન શબ્દ (પ્રશ્ન સમજવા માટે) ની વિગતે ચર્ચા Section-A માં કરેલી છે. જે અહીં પણ ઉપયોગી છે

❖ **Read the paragraph and answer questions.**

After the death of Krishna, the Pandavas along with Draupadi felt that life was not (Q.19) worth living. They lost interest in every thing. They made Parikshit, son of Abhimanyu the emperor (Q.20) and decided to leave Hastinapur (Q.21) for a great journey. Dressed in tree barks (Q.22) (rough skin) and deer skin, they stopped at the palace where the people of the city bade them farewell (said good bye) (Q.23)

Q.19 When did the Pandavas feel that life was not worth living ?

Q.20 Whom did they make the emperor ?

Q.21 What did they decide ?

Q.22 How did they dress ?

Q.23 Complete the sentence :

They stopped at the palace to say

Ans.19 જોઈ : (આ પ્રશ્ન when થી પૂછાયો છે જેના જવાબમાં સમય વિશે કહેવું પડે. પ્રશ્નમાંના શબ્દોને ધ્યાનમાં લેતા પ્રથમ બે લીટીમાં જવાબ મળી રહે.)

The Pandavas felt that life was not worth living after the death of Krishna.

Ans.20 જોઈ : (આ પ્રશ્ન 'whom' એટલે 'કોને' થી પૂછાયો છે જેના જવાબની માહિતી ત્રીજા વાક્યમાં છે.)

They made Parikshit, son of Abhimanyu, The emperor.

Ans.21 જોઈ : (આ પ્રશ્ન 'What' થી પૂછાયો છે. પ્રશ્નમાંના શબ્દોને ધ્યાનમાં લેતા ત્રીજા વાક્યના અંતમાં જવાબ છે.)

They decided to leave Hastinapur for great journey.

Ans.22 જોઈ : (આ પ્રશ્ન 'How' થી પૂછાયો છે તેની હિન્દ યોથા વાક્યમાં છે)

They dressed in tree barks and deer skin.

Ans.23 જોઈ : (આ પ્રશ્નમાં વાક્ય પુરુ કરવાનું છે. જે જરૂરી હિસ્સો બાકી છે તે જ લખવો. છેલ્લો શબ્દ to say છે. તેના પછીના જ શબ્દો લખવા.)

They stopped at the palace to say good bye.

❖ B.Buck માંથી બીજા વધારે પૂછી શકાય તેવા ફકરાઓની યાદી

Read 01 Black buck is region of Saurashtra.

01 The black buk is also where they live.

Read 02 I was in began to speak.

Read 03 Mr. Jones you can see from here.

Read 04 Growing up began to melt.

Read 05 You need for handling trees.

Read 06 Inspector Anderson his chair and wall.

Read 07 Dr. Bose invented strong electric current.

Read 09 The queen bee develops into a queen.

Read 12 In the middle but they failed.

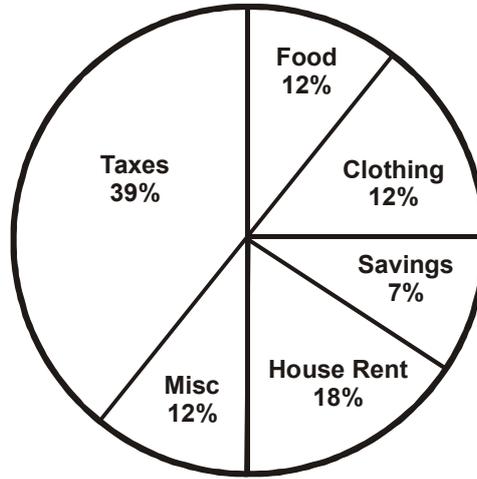
Read 12 Makhkhnasinh was still you not to take it.

❖ Que No. 24 to 28 (5 Marks)

- ▣ Read the data and answer the questions (ડેટા વાંચી પ્રશ્નોના જવાબ લખો.)
- ▣ અલગ-અલગ ડેટા વાંચી પ્રેક્ટીસ કરવી.
- ▣ Wh ના જવાબ કઈ રીતે લખી શકાય તે વાંચવું (Tense ના આધારે)
- ▣ આખા વાક્યમાં જવાબ લખવા.

Ex. Study the following graph and answer the questions (Pie chart)

Mr. Rushabh's yearly expenditure

Question :

1. How many percentage did Mr. Rushabh spend for taxes per year ?
2. What was the minimum amount of expenditure of Rushabh's household ?
3. What amount did Mr. Rushabh spend on house rent ?
4. How much amount did Mr. Rushabh spend on clothing ?
5. For what did he spend more than food ?

Answer :

1. Mr. Rushabh spent 39% for taxes per year
2. The minimum amount of expenditure of Rushabh's household was 7% in savings
3. Mr. Rushabh spent 18% of his income on house rent
4. Mr. Rushabh spent 12% of his income on clothing
5. He spent on taxes and house rent more than food.

Example : Read the following data and answer the questions.

Indian Railways
Happy journey 20593283
VADOADARA JN TO AHMEDABAD JN
VIA ...
JCO ON : 25/01/2017 II Class
10 : 58 a.m. super fast
Rs. 500 km : 100

Questions :

1. What data is this ? (નોંધ data એટલે માહિતી, આ પ્રશ્નના જવાબમાં (date) તારીખ ના આવે.)
2. The distance between the two stations is
3. What is the ticket fare ?
4. Is the train superfast ?
5. When did the journey start ?

Answer :

1. This data is a railway ticket.
2. The distance between the two stations is 100 kms.
3. The ticket fare is Rs. 500.
4. Yes, the train is superfast.
5. The journey started at 10 : 58 a.m. on 25/01/2017.

[2] Application for scholarship for the year 2017-2018 :

Name : Neha P. Joshi
Standard : 10 C
Marks scored : 88 % in standard 9 in the year 2016-2017
Father's occupation : Supervisor
Father's income : Rs. 20,000 p.m.

Question :

1. What is this data ?
2. Who has applied for a scholarship ?
3. What is her father's occupation ?
4. What is her father's income ?
5. In which class does she study ?

Answer :

1. This data is an application form for scholarship.
2. Neha has applied for a scholarship.
3. Her father is a supervisor.
4. Her father's income is Rs. 20,000 p.m.
5. She studies in class 10-C.

[3]

The principal, staff and students of Saraswati, Vidyalay, Palanpur
cordially invite you to
The golden jubilee celebration
of
SARASWATI VIDYALAY
Chief Guest
Hon. Mayor Shri P.P.Joshi
Venue :
Saraswati Vidyalay
Behind Chakudiya Mahadev,
Palanpur
Date : 13/05/2021 Time : 10 a.m. onwards.

Question :

1. What is this data ?
2. Who is the chief guest ?
3. How many years has the school completed ?
4. Where is the venue ?
5. When will the celebration be started ?

Answer :

1. This data is an invitation.
2. Mayor Shri P. P. Joshi is the chief guest.
3. The school has completed 50 years.
4. The venue is behind Chakudiya Mahadev, Palanpur
5. The celebration will be started at 10 a.m. on 13/05/2021.

Note : Silver : 25 years Ruby : 40 years Blue Sapphire : 65 years
Gold : 50 years Platinum : 70 years Diamond : 60 years

❖ Ques No. 29 to 32 (4 Marks)

▣ Read the dialouge and answer the questions :

▣ Read conversation or dialogue from the textbook or other material

◆ Examples :

[1] Gajendrabhai : What's your name ?

Sherly : Sir, I am Sherly.

Gajendrabhai : Did you participate as a teacher in the Teacher's day celebration held in your school ?

Sherly : Yes, sir, I did. I taught English.

Gajendrabhai : What was your topic ? How did you prepare ?

Sherly : I took up the topic Reporting an event and prepared well.

Gajendrabhai : Did the students co-operate with you in the class ?

Sherly : Yes, they co-operated.

Question :

1. Who are talking here ?
2. Who participated as a teacher ?
3. What subject did Sherly teach ?
4. What was the topic ?

Answer :

1. Gajendrabhai and Sherly are talking here.
2. Sherly participated as a teacher.
3. Sherly taught English.
4. The topic was 'Reporting an event.'

[2] Mahesh : Good Morning, sir.

Officer : Good morning, Have a seat please, What's your name ?

Mahesh : I am Mahesh Pathak.

Officer : What are your educational qualifications ?

Mahesh : Sir, I have done B.Com. from Bombay University. I stood first in my college with 65% marks.

Officer : How old are you ?

Mahesh : I'm 22 years old.

Officer : Why are you applying for the job of a clerk in spite of such good qualifications?

Mahesh : Sir, I need a job to support my family and also to study further.

Question :

1. What is Mahesh's qualification ?
2. From which University did Mahesh get his degree ?
3. Why does Mahesh want a job ?
4. For which post did he apply ?

Answer :

1. Mahesh's qualification is B.Com.
2. Mahesh got his degree from Bombay University.
3. Mahesh wants a job because he wants to support his family and also to study further.
4. He applied for the post of a clerk.

SECTION - C

- ▶ Question no. 33,34,35(3 marks)..માં તમારે (A) Function નું વાક્ય અને સામે (B) તે વાક્ય કયા function નું છે તે ઓળખી ને match કરવાનું છે. પરંતુ આમાં A વિભાગ માં ત્રણ વાક્યો હશે જ્યારે B વિભાગમાં ચાર વિકલ્પો હશે..માટે ત્રણ વાક્યોની સામે ત્રણ function match કરવાનાં છે. વાક્ય અને function લખવાના રહેશે. આની તૈયારી માટે પાછળ આપેલ function નો clue chart ...સહાયક ક્રિયાપદો (A V) ના use દર્શાવતો chart ખૂબ જ ઉપયોગી થશે.
- ▶ Question no. 36,37,38(3 marks) માં તમારે આપેલ વાક્ય (સંવાદ) નો જવાબ સ્વરૂપે કૌસમાં આપેલ function નું વાક્ય પસંદ કરવાનું છે. ચારમાથી એક વાક્ય પસંદ કરીને લખવાનું રહેશે.આખો સંવાદ લખવાનો છે. આની તૈયારી માટે function ના ઉદાહરણો તેમજ સરળ ભાષામાં અપાયેલી સમજૂતી વાચીને સમજી લેવી. તેમજ ધોરણ ૧૦ સુધીના tense ની સમજૂતી ,વાક્યરચના tense ના Key words પણ વાંચી લેવા.
- ▶ Question no. 39,40,41(3 marks) માં તમારે અધૂરું વાક્ય કૌસમાં આપેલ function મુજબ પૂરું લખવાનું રહેશે. આ માટે ચાર વિકલ્પો આપ્યા હશે. તમને function ની વાક્ય રચના તેમજ hint words યાદ હોવા જોઈએ. આપેલ exercise ની practice કરવી તેમજ function માં સમાવિષ્ટ ઉપયોગો સમજી લેવા.
- ▶ Question no. 42 (3 marks) માં તમારે text book ના unit ના શબ્દો પર આધારિત એક ફકરો આપેલ હશે. તેમાં ત્રણ ખાલી જગ્યાઓ હશે. ત્રણ ખાલી જગ્યાઓના વિકલ્પો કૌસમાં આપેલ હશે. તમારે ફકરો લખી ને ખાલી જગ્યાઓ પૂરવાની રહેશે. ખ્યાલ એ રાખવાનો છે કે ત્રણ ખાલી જગ્યાઓ સામે ત્રણ જ જવાબો. એક ખોટી ખાલી જગ્યા પૂરી તો સામે બીજી ખાલી જગ્યા ખોટી પડી શકે છે. તેની તૈયારી માટે unit 1 થી 6 ધ્યાનથી વાંચવા. Unit પછી આપેલ glossary words સમજી લેવા.
- ▶ Question no.43,44, 45 (3 marks) માં તમારે ત્રણ સમાનાર્થી શબ્દો આપેલ ચાર વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ શોધીને = નિશાન કરીને લખવાનો હોય છે. આ પ્રશ્નની તૈયારી માટે તમારે Blackbuck (Supplementary Reader book) ના 1 થી 12 READ નો અભ્યાસ કરીને difficult words તેમજ ગુલાબી અક્ષરે છાપેલા words ના સમાનાર્થી શબ્દો dictionary ની મદદથી તૈયાર કરવા.

❖ Question No : 33 to 35 - Identifying Functions (3 Marks)

ઘણા પ્રકારના ઉપવાક્યોમાં તે વાક્યનો હેતુ સૂચવવા કેટલાક એવા સંયોજકોનો ઉપયોગ થાય છે કે તેના દ્વારા તે વાક્યનો હેતુ સચવાઈ જાય છે. આ સંયોજકો અને Function words નો ઉપયોગ શું સૂચવવા થાય છે તે યાદ રાખશો તો આ પ્રશ્નનો જવાબ સરળતાથી આપી શકાશે.

❖ [Describing / specifying time]

[1] Time : સમય સૂચવવા નીચે જણાવેલ સંયોજકો અને function words નો ઉપયોગ થાય છે

- ▶ after, before, once, while, when, till, until, as, whenever, as soon as, no sooner..... than, hardly when, then, at વગેરે
- ▶ since - describing point of time - નિશ્ચિત સમય બિંદુ

➡ for - period of time - समयगणने (duration of time)

1. My English teacher began to write after cleaning the black board.
2. When the doctor came, the patient had died.
3. Mahesh has been living in Gujarat since 2010.
4. Mr. Joshi has been an English teacher for 23 years.

❖ [Describing / specifying location, place]

[2] Place : स्थल सूचववा नीये जग्रावेला संयोजको अने function words नो उपयोग थाय छे

➡ where, wherever, at, on, in, which / that

1. Look at the marvelous building.
2. Wherever there is smoke, there is fire.
3. Mehul is in his office.

❖ [Describing reason or cause]

[3] Reason : कारण सूचववा वपराय

➡ because, as, since, for (संयोजको)

1. I did not go to school because I was sick.
2. I was tired after my journey for I had been forced to bike 20 miles.

❖ [Describing purpose] हेतु सूचववा वपराय - in order that, that

❖ [Describing Result]

[4] Result : परिणाम सूचववा माटे वपराय

➡ so, so that, therefore, so as, so .. that, such ... that (संयोजको)

1. I walked so much that I could not move further.
2. She was sick so she could not come to school.
3. We eat that we may live. (हेतु)

❖ [Describing Condition]

[5] Condition : परिस्थिति के शरत दर्शाववा माटे वपराय

➡ If, unless, in case, suppose, as long as (संयोजको)

1. If he doesn't study well, he will fail in the exam.
2. He can watch TV as long as he stays quiet.

❖ [Describing Contrast / Concession]

[6] Contrast / Concession : વિરોધાભાસ દર્શાવવા માટે નીચે જણાવેલ સંયોજકો અને function words વપરાયા.

▣► but, yet, although, though, even though, even if, even so, however, as, nevertheless, inspite of, despite (સંયોજકો)

1. Rich as he was, he lived a simple life.
2. Ramu is thin but he can work hard.
3. Though you told the truth, nobody believed you.

❖ [Manner / Supposition]

[7] Manner / Supposition : રીતભાત / ધારણા દર્શાવવા માટે નીચે જણાવેલ સંયોજકો વપરાયા

▣► as, as if, as though (સંયોજકો)

1. Good students come to class on time as the teacher tells them to.
2. He behaved as if nothing had happened.

❖ [Comparison]

[8] Comparison : સરખામણી દર્શાવવા Degree ના વાક્યમાં વપરાયા

▣► as as, so as, ... er than, the est (સંયોજકો)

1. Ramesh is as tall as Mahesh.
2. The Ganga is longer than any other river in India
3. Rahul is the cleverest boy in the class.

❖ [Describing Alternative]

[9] Alternative : વિકલ્પ દર્શાવવા માટે વપરાયા

▣► or, either or, neither nor, not only but also (સંયોજકો)

1. The sound was either a firework or a gunshot.
2. He spoke neither English nor French.
3. The TV show has not only good actors but also an incredibly script.

❖ [Exchanging /Describing niceties / pleasantries]

[10] સંવાદમાં જવાબ સ્વરૂપે કે પરિસ્થિતિ મુજબ પોતાનાં મંતવ્ય, શિષ્ટાચાર દર્શાવવા વપરાયા.

▣► Hello, How are you ?, I am fine, Best of luck, Congratulation, Thank you, You are welcome, I am sorry, Nice to meet you, Pardon / Excuse me

1. Hello, I am Mr. Rahul Roy and you ?

2. Nice to meet you all dear friends.

❖ [Expressing Emotions]

[11] લાગણી વ્યક્ત કરવા વપરાય છે.

► Oh !, Hurrah !, Alas !, Cheer up ! (સંયોજકો)

► What કે How થી શરૂ થતા ઉદગારવાચક વાક્યો.....

1. What a pleasant surprise it is !

2. Oh God ! I missed it again.

❖ [Seeking information / Inquiry as nature]

[12] પ્રશ્ન પૂછવા માટે વપરાય છે

► આ function માં Wh-પ્રશ્નાર્થ શબ્દો what, where, when, why

ઉલટ-પ્રશ્નો -wh- સિવાયનું પ્રશ્નાર્થ વાક્ય- Do, Does, Did, Has, Have, Am, Is, Are, Can, May વગેરેથી શરૂ થતું હોય.

1. Can you write with both the hands ?

2. How much is this pen ?

❖ [Describing Person]

[13] વ્યક્તિનું વર્ણન-માહિતી અપાય છે

► Who, Whose, Whom (સંયોજકો)

1. Tom is my classmate who knows English and French very well.

2. Do you like the teacher whose teaching method is pleasing ?

❖ [Describing Process]

[14] ક્રિયા-પ્રક્રિયાનું વર્ણન

► વર્ણનમાં સૂચનાઓ અપાતી હોવાથી, વર્ણન સૂચનાની રીતે થતું હોવાથી આજ્ઞાર્થ વાક્ય વપરાય છે

► વાક્ય ક્રિયાપદથી શરૂ થાય.

1. Take an empty pan and pour some oil in it.

2. Take a glass of water, add some lemon and sugar in it.

❖ [Describing on Action / Frequency of Action]

[15] ક્રિયા કેટલી વાર અને છે તે બતાવવા વપરાય.

► always, never, sometimes, often, seldom, rarely, frequently, occasionally વગેરે શબ્દો વપરાય.

1. Hard always reads the question paper twice.

2. Shastri often goes to Shiva temple on foot.

❖ [Making request, suggestion]

[16] વિનંતી કે સૂચન કરવા વપરાય.

➡ please, kindly - વિનંતી-સૂચન can, could, will, would-વિનંતી-પ્રશ્નાર્થ વાક્યરૂપે

1. Would you give me a glass of cold water, Dhaval ?
2. Please, help me to solve this exercise, sir.

❖ [Asking about Numbers/ Quantity / Duration]

[17] સંખ્યા, ગુણવત્તા કે સમયગાળો જાણવા વપરાય.

➡ How many, How much, How long

1. How many boys are present in the class-room ?
2. How much juice do you drink in a week ?
3. How long did you stay in Delhi ?

❖ Match the sentences with the correct Functions : Question No : 33 to 35

[1]

A

B

1. We often play chess.	(a) specifying time
2. Father went to office at 10 a.m.	(b) specifying location
3. Harsh has been studying for two hours.	(c) describing action
	(d) duration of time

ANS.1 - c, 2 - a, 3 - d

[2]

A

B

1. Wish you all the best !	(a) describing thing
2. That is the car whose owner is my friend.	(b) inquiry as nature
3. How long will it take to reach Mumbai?
asked Himanshu.	(c) exchanging pleasantries
	(d) describing person

ANS.1 - c, 2 - a, 3 - b

[3]

A

B

1. The friends meet frequently.	(a) describing process
2. Why are you standing here ?	(b) describing person
3. Go staright and then take a left turn.	(c) describing action
	(d) specifying location

ANS.1 - c, 2 - d, 3 - a

❖ FUNCTIONS ❖

❖ Question No : 36 to 38 (3 Marks) Dialogue Completion

➤ આ પ્રશ્નમાં બે વ્યક્તિઓ વચ્ચેની વાતચીતમાંનું એક વાક્ય આપેલ હોય છે તમારે કૌંસમાં આપેલ Function મુજબનું સાચો પ્રતિભાવ આપતું વાક્ય વિકલ્પમાંથી પસંદ કરવાનું હોય છે

➤ આપેલ વાતચીતને બરાબર વાંચો-સમજો.

➤ પહેલા વાક્યને બરાબર સમજી Function મુજબનું સાચું વાક્ય શોધો.

❖ Complete the dialogues selecting the correct responses based on the functions given in the bracket

1. Shrey : Where is Minal ?

Jay : (specifying location)

- A. She is fine. Thank you. B. She is in the kitchen.
C. She will come early. D. She is late.

2. Mona : Rekha, meet my cousin, Rahul.

Rekha : (exchanging pleasantries)

- A. What do you do ? B. I am fine, Thank you.
C. Hi, Rahul ! Nice to meet you. D. I have met him before.

3. Father : What is Karan doing ?

Aman : (describing action)

- A. I will find out. B. I do not know.
C. He will come home at 6 O'clock. D. He is always playing tennis at this time.

❖ FUNCTIONS ❖

❖ Question No : 39 to 41 (3 Marks) Sentence Completion

- ▶▶▶ આપેલ વાક્યની અડધી શરૂઆતને કાળજીપૂર્વક વાંચી-સમજો.
- ▶▶▶ કૌંસમાં આપેલું Function જુઓ અને અર્થ વિશે વિચારો.
- ▶▶▶ નીચે આપેલા ચાર વિકલ્પોમાંથી Function મુજબ કયો વિકલ્પ સૌથી બંધબેસતું છે તે શોધી કાઢો.
- ▶▶▶ આગળ આપેલ Function ની સમજૂતીને ધ્યાનમાં રાખો.

1. teaching you English ? (duration of time)

- A. When has Kathan been B. Who has been
C. How long has Kathan been D. Since when has Kathan been

2. Though he is rich (indicating contrast)

- A. he is my neighbour B. he has a lot of money
C. he is not happy D. he does not talk much

3. Ratan has been (point of time)

- A. watching TV since 6 O'clock B. watching TV for a long time
C. watching TV now D. watching a film on TV

4. There are dark clouds in the sky. (showing possibility)

- A. It is raining B. It will rain
C. It must rain D. It may rain

5. He played mischief in the class (showing result)

- A. so the teacher punished him B. because the teacher had scolded him
C. but the teacher did not scold him D. as he was very naughty

❖ Question No : 42 (3 Marks)

આ પ્રશ્નમાં text-book ની Unit : 1 to 6 ની Vocabulary પર આધારિત એક ફકરો આપેલ હશે. જેમાં ત્રણ ખાલી જગ્યાઓ હશે. ત્રણ ખાલી જગ્યાઓના વિકલ્પો ફકરાની ઉપર કૌંસમાં આપેલ હશે. ફકરો વાંચી સમજી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરીને ખાલી જગ્યાઓ પૂરવાની રહેશે. Unit : 1 થી 6 માં Unit પછી આપેલ glossary words સમજીને તૈયાર કરવાના રહેશે તે સિવાયના પણ શબ્દો પાઠ વાંચી સમજીને તૈયાર કરવા.

Complete the paragraph filling in the blanks with the correct words from the brackets :

1. (pooled in, built, decided)

The villagers to take the matters into their own hands. They twenty one lakh rupees and a railway station on their own.

2. (endow, movable, disappears)

All her parts should be and replaceable too. She has a lap that when she stands up. I have to her with a kiss that can cure everything.

3. (various, who, curious)

A teacher always likes the students are to know things

4. (brilliant, tremendous, efficient)

Rakesh is an employee. He is a young man. He is a man with confidence.

❖ Answers :

1. decided, pooled in, built

2. movable, disappears, endow

3. who, curious, various

4. efficient, brilliant, tremendous

❖ Question No : 43, 44, 45 (3 Marks)

આ પ્રશ્નની તૈયારી માટે Black buck (supplementary Reader book) ના 1 થી 12 પાઠનો અભ્યાસ કરીને difficult words અને પુસ્તકમાં ગુલાબી અક્ષરે છાપેલા શબ્દોના સમાનાર્થી શબ્દો Dictionary ની મદદથી તૈયાર કરવા તેમજ નીચેની યાદી તૈયાર કરી લેવી.

Read 1 to 12 ના શબ્દોની યાદી જોડવી

◆ Write the word having the nearest meaning :

1. terror : error, fear, fondness, trembling

2. calmly : agitatedly, loudly, coolly, noisily

3. deny : refuse, accept, delay, depend

4. excess : less, extra, weight, load

5. collect : gather, mix, combine, call

6. address : speak for, speak to, speak over, speak into

7. method : way, experiment, test, trial

8. gleaming : laughing, shining, lighting, smiling

9. declare : present, announce, secret, tell

10. severe : harsh, several, mild, soft

11. grab : donate, eat, give, take

12. well being : gentle, well-wisher, health, illness

13. authentic : real, fake, written, oral

14. tale : story, tail, poem, prose

15. accompany : go with, go to, go for, go into

❀❀❀ Vocabulary ❀❀❀

કોઈપણ ભાષાનો ઉપયોગ કરતી વખતે શબ્દભંડોળ તે ભાષાની કરોડરજજુ હોય છે. આપણે વાતને રજૂ કરવી હોય તો ફક્ત ઈશારાના ઉપયોગથી કદાચ રજૂ કરી શકીએ પણ તેના મૂળ હાઈને અભિવ્યક્ત કરવા કે પોતાના વિચારને રજૂ કરવા માટે પ્રથમ જરૂરિયાત શબ્દનો યોગ્ય ઉપયોગ છે. શબ્દ શું છે, તેનો અર્થ શો છે તે ખબર ન હોય ત્યાં સુધી આપણે તે શબ્દનો યોગ્ય રીતે ઉપયોગ ન કરી શકીએ. ભાષા ને સમજવા માટે શબ્દભંડોળ એ પાયાની બાબત છે. શબ્દભંડોળ હશે તો વિચારોને સમજવાનું સરળ બને અને પોતાના વિચારોને તાર્કિક રીતે પ્રસ્તુત કરી શકાશે.

સાલ્વીમેન્ટરી રીડર Black-Buck ના પાઠોમાં વપરાયેલા શબ્દોના અર્થ અને ઉપયોગને આત્મસાત્ કરીને અહીં આપેલ Exercise કરો.

Read - 1 : The Black Beauty of Velavadar

Word શબ્દો	Synonyms સમાનાર્થી શબ્દો	Gujarati Meaning શબ્દોના ગુજરાતી અર્થ
Connect	join, combine, attach	જોડવું
Consider	think, ponder	ધ્યાન લેવું / વિચારવું
Daily	everyday	દૈનિક
Declare	announce, Proclaim	ઘોષિત કરવું / જાહેર કરવું
Dense	thick, crowded	ગીચ / ગાઢ
Flesh	Meat, beaf	માંસ
Frequency	Repetition, regularity	પુનરાવર્તન / આવૃત્તિ
Habitat	home, residence, natural surrounding	નિવાસસ્થાન
Herbivorous	Vegetarian	તૃણાહારી, શાકાહારી
Incident	happening, event, occurrence	ઘટના / પ્રસંગ
Park	meadow, garden, forest	બાગ / મેદાન
Poaching	killing illegally	ગેરકાયદેસર શિકાર કરવો
Predator	hunter, killer	શિકારી
Prohibit	ban, forbid	પ્રતિબંધ કરવો / મનાઈ કરવી
Region	territory, area, locality	પ્રદેશ / પ્રાંત
Roam	wander, stray, move about	ફરવું / રખડવું

Read - 2 : Oh ; Jalebis !

Assault	attack	હુમલો
Assemble	gather, meet	ભેગા થવું
Attempt	try, effort	પ્રયત્ન
Clamour	noise, uproar, out cry	ખડખડાટ / રણકાર
Conclusion	end, reason	આખરી નિર્ણય
Devour	eat, gulp, feasting	ખાવું
Grab	clutch, grasp, take	પકડવું
Heap	pile	ઢગલો
Liberally	generaously	ઉદારતાપૂર્વક, મુક્તપણે
Mob	crowd, mass, group	ટોળું
Postpone	delay, of hold	મુલતવી રાખવું
Provide	give	પૂરું પાડવું
Quickly	swiftly, promptly, speedily	ઝડપથી
Repeatedly	again and again	વારંવાર
Scream	yell	ચીસ પાડવી
Sort	variety, kind, type	પ્રકાર
Terrified	frightened, scared	ભયભીત
Wonder	surprise, be surprised	આશ્ચર્ય
Worth	price, value, cost	મૂલ્ય

Read - 3 : Story Time

Calmly	quietly, cooly	શાંતિથી, સ્વસ્થપણે
Cleave	cut, chop, split	કટકા કરવા
Dangerous	risky, alarming, unsafe, threatening	જોખમી, ભયજનક
Deserve	be worth of, be entitled to	યોગ્ય હોવું
Determination	persistence, stubbornness	દૃઢનિર્ધાર, દુરાગ્રહ
Disappear	vanish, go away	અદૃશ્ય થવું
Eventually	ultimately, finally	આખરે/અંતે
Extra ordinary	unusual	આસાધારણ
Fascinate	attract	આકર્ષવું

isolation	detachment, aloofness, separation	એકલતા
Labour	hard work, sweat, work overtime	મજુર/મજુરી કરવી
Peak	summit, hill, mountain	શિખર, ટોચ
Remote	far away, final decision	દૂરનું
Repent	be sorry	પસ્તાવું
Revenge	avengement, counterflow	બદલો
Task	job, work	કાર્ય
Warrior	fighter, soldier	યૌદ્ધો, લડવૈયો

Read - 4 : A Rainbow Forever

Ache	pain, ailment	દુખવું/દુઃખાવો
Avoid	keep a way from	ટાળવું
Growth	progress	વિહાર
Intense	severe, acute	તીવ્ર
Manage	deal with, administer	સંભાળી લેવું
Plead	beg, request	કરગરવું/વિનંતી કરવી
Praise	admire	વખાણવું
Quarrel	fight	ઝઘડો
Shiver	tremble	ધ્રૂજવું
Slim	slender, thin	પાતળું
Sort	classify, separate, assort	જૂદું પાડવું
Terror	fear, fright	ભય

Read - 5 : Say 'No' to Stress

Adjust	adapt, get used to	અનુકૂળ કરવું
Aside	beside, alongside	પડખે/બાજુમાં
Counsellor	adviser	સલાહકાર
Frustrated	upset, disturbed, disheratened	હતાશ/નિરાશ
Minimize	lessen, reduce, decrease, make less	ઘટાડવું / ઓછું કરવું
Nervous	sensitive, worried, bothered	વ્યગ્ર / બેચેન
Opportunity	chance	તક
Release	make free, set free	મુક્ત કરવું

Relief	ease, remedy, comfort	રાહત
Situation	circumstances, condition	પરિસ્થિતિ
Stress	tension	તણાવ
Suggestion	opinion, idea, proposal, advice	સુઝાવ, પ્રસ્તાવ
Unexciting	dull, boring, obtuse	નિસ્તેજ, બિનઉત્તેજક
Well being	happiness, health, comfort	સુખાકારી

Read - 6 : The Sneak Thief

Charge	accuse, blame	દોષ દેવો
Clue	hint	ચાવી
Puzzled	confused, perplexed	મૂઝાયેલું
restless	impatient, anxious	બેચેન/વ્યગ્ર
sneak	cheat, dishonest, cunning	ખંધું/હલકટ
suspect	doubtful, suspicious	શંકાસ્પદ
terminal	station, platform	મથક
to cook up	frame, to fabricate	ઘડી કાઢવું
to deny	to refuse, to say no, to decline	ના પાડવી, ઈન્કારવું
to reveal	to disclose, to tell, to show	છતું કરવું
to spot	to see, to discover, to locate	શોધવું/દેખવું
vacant	empty, void, bare	ખાલી

Read - 7 : Daring Discovery

authentic	real, valid, genuine	વાસ્તવિક/અધિકૃત
enlarge	expand, extent	વિસ્તારવું
excess	additional, extra	વધારાનું
generate	produce, create	સર્જન કરવું
intake	take in, consume	લેવું, વાપરવું
mute	speechless, dumb, unable to speak	મૂંઝું
mysterious	strange, mystical secret	રહસ્યમય
occur	happen, take place	થવું/બનવું
outstanding	excellent	અદભૂત/અસાધારણ
record	to note	નોંધવું

similarity	resemblance	સમાનતા
survive	stay alive, exist, remain alive	બચી જવું / ટકી જવું
to hurt	to injure	ઈજા કરવી
vast	huge, very large	વિશાળ
view	opinion	અભિપ્રાય

Read - 8 : QT

Awake	aware, wakeful, alert, conscious	જાગરૂક / સાવધ
consumption	use, utilization	વપરાશ
decrease	make less, lessen, reduce	ઘટવું
depend on	rely on	ના પર ભરોસો હોવો
Erect	straight, upright, upstanding	સીધું / ટટ્ટાર
gleaming	shining, twinkling, glittering	ચમકતું
Imaginary	unreal, dreamy, imaginative	કાલ્પનિક
intelligence	cleverness ; brilliance	બુદ્ધિ
material	substance	દ્રવ્ય
studded	spotted, spotty, dotted	જડિત, ઘડેલું
superior	excellent, of higher quality	ચડિયાતું
temporary	short term	કામચલાઉ
to blink	twinkle, to glitter, to sparkle	ચમકવું / પટપટાવું
wasteful	lavish	ઉડાઉ

Read - 9 : Wonderful Workers

chase	run after, go after	પીછો કરવો
collect	gather	એકઠું કરવું
definite	exact, sure	ચોક્કસ
explore	search	સંશોધન કરવું
facet	face, aspect, side	પાસુ
function	work, job	કામગીરી, કાર્ય
indicate	point out, show, display	નિર્દોષ કરવો
section	part, division	વિભાગ
several	many	ઘણાં બધાં

structure	form, formation	માળખું
to deposit	put in, store, safe, stock up	જમા કરવું
transfer	move	સ્થળાંતરિત કરવું

Read - 10 : The Ultimate Companion

accompany	to go with some one	સાથ આપવો
address	speak to, deliver a talk	સંબોધવું
allow	permit, let	મંજૂરી આપવી
boast	show off ; talk big, flatter oneself	બડાઈ હાંકવી
companion	colleague, ally, friend	સાથીદાર
continue	carry on, go on	ચાલુ રાખવું
deserve	be worth of	લાયક હોવું
dreadful	terrible, frightful, frightening	બીક લાગે તેવું
exhausted	very tired, tired out	થાકેલું
faithful	loyal, reliable	વફાદાર
farewell	goodby, parting, departure	વિદાય
fault	mistake	ખામી/ભૂલ
journey	trip, tour, excursion, voyage	મુસાફરી
observe	follow, to regard, take notice of	નિરીક્ષણ કરવું
peace	quiet, calmness, silence	શાંતિ
remark	comment, to note, to mention	ટીકા/નોંધ
sorrowful	sad, dejected, grieved	વ્યથિત
strange	unfamiliar, odd, unknown, unusual	અપરિચિત
unmoved	stable, firm	અડગ
utter	speak, say	ઉચ્ચારવું
wisdom	knowledge	જ્ઞાન
worth	value, deserve	મૂલ્ય

Read - 11 : So Cho Scientifically

evidence	proof	પૂરાવો
give up	abandon, leave, leave off	છોડી દેવું
method	way	પદ્ધતિ
miss	lose	ચૂકી જવું/ગુમાવવું
nap	light sleep, snooze	ઝોકું
notice	see, to mark, look	જોવું/ધ્યાને આવવું
patience	tolerance, endurance	ધેર્ય
result	outcome, consequence	પરિણામ
support	backing, assistance, help	ટેકો

Read - 12 : Guests with Guns

area	region	વિસ્તાર
border	boundary, barrier, outer limit	હદ/સીમા
dacoits	robbers, thieves	ડાકુ
emotion	feeling, passion, sentiment	લાગણી
narrate	describe, tell	વર્ણવવું
precious	valuable, expensive, costly	મૂલ્યવાન
protect	to save, to guard, to defend	રક્ષવું
resist	oppose, withstand, fight back	વિરોધ કરવો
sacred	pious, holy	પવિત્ર
scared	terrified, frightened, fearful, afraid	ભયભીત
severe	stern, harsh	તીવ્ર/કઠોર
surrender	submit, give in, yield, succumb	તાબે થવું
symbol	sign	પ્રતીક
to outwit	to deceive, to baffle	મહાત આપવી
warning	threat, caution, notice	ચેતવણી

સહાયક ક્રિયાપદો (Auxiliary verbs) ના ઉપયોગો:-

(1) CAN:-

Ability (ક્ષમતા)

Capability(ક્ષમતા)

Skill (કૌશલ્ય)

inability(can't)(ક્ષમતા ન હોવી)

Asking permission(રજા માગવા)

Request (વિનંતી)

Strong possibility(સંભવિતતા)

(2) May :

Asking permission (રજા માગવા)

Giving permission (રજા આપવા)

Polite Request (નમ્ર વિનંતી) Q- sentence

Future possibility (ભવિષ્યની સંભાવના)

(3) COULD :-

Ability in past (ભૂતકાળની સમર્થતા)

Indirect speech (Past form of Can)

Very Polite Request (નમ્ર વિનંતી) Q- sentence You સાથે

Desire (ઈચ્છાશક્તિ)

(4) WOULD :-

choice /Selection (પસંદગી)

Indirect speech (Past form of shall/will)

Very Polite Request (નમ્ર વિનંતી) Q-sentence You સાથે Pleaseઅર્થમાં

Readiness /Prompting (તૈયારી /તત્પરતા)

Aim (સબળ ઈરાદો)

(5) MUST :-

Weak possibility (દૂરની સંભવિતતા)

Action by force (દબાણ હેઠળ કરવી પડતી ક્રિયા) internal factors

Hypothesis (ધારણા)

Seeking advice (ભારપૂર્વકની સલાહ માગવા)

Necessity (અનિવાર્ય ક્રિયા)

Obligation (ઋણ સ્વીકાર)

(6) SHOULD :-

Giving Advice (સલાહ આપવા)Normal way

Suggestion (સૂચન કરવા)

Seeking advice (સલાહ માગવા)

Moral Duty (નૈતિક ફરજ)

(7) MIGHT :-

Possibility in past (ભૂતકાળની શક્યતા)

Indirect speech (Past form of May)

(8) Have to :-

Forceful action (પરિસ્થિતિના દબાણ હેઠળ કરવી પડતી ક્રિયા) External factors

Necessities (અનિવાર્ય ક્રિયા)

Has to /Had to

(9) Ought to :-

Advice /Suggestion (સલાહ /સૂચન)

Duty નૈતિક ફરજ)

(10) Had better :-

Advice /Suggestion (સલાહ /સૂચન) (to વિનાનું verb)

(11) Used to :-

Past Habit (ભૂતકાળની ટેવ)

(am / is / are / was / were સાથે Verb + _ing)

(12) Dare :-

પડકાર ફેંકવો (મુખ્ય ક્રિયાપદ તરીકે)

પૂરતા પ્રમાણમાં બહાદુર હોવું (સહાયક ક્રિયાપદ તરીકે)

(13) NEED :-

જરૂરિયાત હોવી (મુખ્ય ક્રિયાપદ તરીકે) Verb + to

જરૂરિયાત હોવી (સહાયક ક્રિયાપદ તરીકે) Verb without to

❖ યાદ રાખો કે ought to /used to/Have to નું નકાર બનાવતાં to પહેલાં not મૂકાય

➡ Should = light suggestion/advice

➡ Ought to = sincere suggestion/advice

➡ Had better = more sincere suggestion /advice

❖ Tense ના ઉપયોગો, વાક્યરચના & ચાવીરૂપ શબ્દો :-

Tense name	Use	વાક્ય રચના	Key words
સાદો વર્તમાનકાળ	દરરોજ થતી ક્રિયા ટેવને લીધે વારંવાર થતી ક્રિયા સનાતન સત્ય કુદરતી, સાહજિક થતી ક્રિયા કહેવત, સુવિચાર વૈજ્ઞાનિક તારણ	S + Verb (s/es) + O do not/does not	always (હંમેશાં) often (વારંવાર) sometimes (કોઈકવાર) never (કદી નહીં) usually (સામાન્ય રીતે) rarely (કવચિત્) seldomly (ભાગ્યે જ) generally(સામાન્યતઃ) frequently(વારંવાર) daily(નિયમિત) occasionally(પ્રસંગોપાત) almost(મોટે ભાગે) everyday (દરરોજ) mostly(મોટેભાગે) seldomly(ભાગ્યે જ) hardly (ભાગ્યે જ) scarcely(ભાગ્યે જ) day to day(દિન પ્રતિદિન)
સાદો ભૂતકાળ	ભૂતકાળમાં થયેલી ક્રિયા (સમયનો સંદર્ભ જરૂરી)	S+Verb(ભૂતકાળ) + O did not	Once upon a time, yesterday, previous day, ago, in olden days, before, in past time, last, in those days, then, in ancient time, the day before, past time/date/year

સાદો ભવિષ્યકાળ	ભવિષ્યમાં થનારી ક્રિયા માટે (સમયનો સંદર્ભ જરૂરી)	S+will/shall+verb+O Shall not=shan`t will not=won`t	tomorrow again in future coming, next, next time, the day after, If/unless (શરત), પછીનું વાક્ય in following week, Future date/month/ year/time
પૂર્ણ વર્તમાનકાળ	ક્રિયા થોડાક જ સમય પહેલાં પૂર્ણ થઈ હોય, તાજેતરમાં પૂર્ણ બનેલી ઘટના & ક્રિયા જેનો વર્તમાન સાથે સંબંધ હોય/અસર ચાલુ હોય ત્યારે	S+have/has+V-PP+O	just(હમણાં જ) already(અગાઉથી) never ever(ક્યારેય) Q-વાક્ય yet(હજી સુધી)વાક્ય છેડે recently (તાજેતરમાં) today just now since (ચોક્કસ સમયબિંદુથી) For (ચોક્કસ સમયગાળાથી)
ચાલુ ભૂતકાળ	ભૂતકાળમાં કોઈક સમયે/ અમુક સમય ગાળા દરમિયાન ક્રિયા ચાલુ હતી તેવું દર્શાવવા માટે	S+was/were+V-ing	when while from....to at...time (past) in those days in my childhood... As

યાહુ વર્તમાનકાળ	ક્રિયા અત્યારે ચાલી રહી છે તેવું દર્શાવવા માટે....	S+am/is/are+V-ing	See, Hear, Look, Watch, Listen, Guess, now, today, tonight, at present, meanwhile, (હાલમાં) now a days (આજ કાલમાં)
પૂર્ણ ભૂતકાળ	દૂરની ભૂતકાળની ક્રિયા દર્શાવવા માટે ... બે ક્રિયાઓ ભૂતકાળમાં થઈ હોય ત્યારે પ્રથમ થયેલી ક્રિયા માટે ...(સંયુક્ત વાક્યમાં)	S+had+V-PP+O	when before after ago in those days

SECTION - D

મિત્રો આ વર્ષે વિભાગ D માં કુલ 5 પેટા વિભાગ છે. પ્રશ્નપત્રમાં પ્રશ્નક્રમાંક 46 થી 55 છે. આ વિભાગમાં પાસીંગ માર્ક્સ મેળવવા માટે નીચેની બાબતો ઉપયોગી થશે તેવી આશા છે.

❖ પ્રશ્ન નંબર : 46 Direct – Indirect speech (Reporting event)

આ વર્ષે આ પ્રશ્ન 2 ગુણનો રહેશે જેમાં 4 ખાલી જગ્યાઓ હશે.

દરેક ખાલી જગ્યાનો અડધો ગુણ રહેશે.

બે વ્યક્તિઓ વચ્ચે થએલ વાતચીતને બે રીતે રજૂ કરી શકાય છે. જો કોઈપણ ફેરફાર કર્યા વગર રજૂ કરવામાં આવે તો તે direct speech અને જો બોલનાર અને સાંભળનાર પ્રમાણે ફેરફાર કરીને રજૂ કરવામાં આવે તો તે indirect speech કહેવાય છે.

તમને નીચેના ઉદાહરણ જેવો કોઈપણ એક સંવાદ આપેલ હશે.

Mahek: What do you say about my performance?

Kartik: I can say, you have done it gracefully today.

Mahek: Thank you, Kartik.

તેની નીચે તેનું જ Indirect સ્વરૂપ ખાલી જગ્યાઓ સાથે આપેલ હશે. દરેક ખાલી જગ્યાને અંતે કૌંસમાં ત્રણ વિકલ્પો આપેલા હશે.

Mahek _____ (told, said, asked) Kartik what he said about _____ (his, her, him) performance. Kartik replied _____ (that, if, whether) he could say she had done it gracefully _____ (previous day, that day, then). Mahek thanked Kartik.

ઉપર આપેલ dialogue માં મહેકે રજૂ કરેલ વાક્ય પ્રશ્ન છે માટે પ્રથમ ખાલી જગ્યામાં R.V. asked મૂકાશે. તેજ વાક્યમાં માલિકીવાચક પ્રોનાઉન My છે માટે બીજી ખાલી જગ્યામાં માલિકીવાચક કોલમમાંથી છોકરી માટે her મૂકાશે. કાર્તિકે રજૂ કરેલ વાક્ય વિધાન છે માટે ત્રીજી ખાલી જગ્યામાં સંયોજક that મૂકાશે. તેજ વાક્યમાં સમય દર્શક શબ્દ today છે માટે ચોથી ખાલી જગ્યામાં that day મૂકાશે.

આ ફેરફાર સમજવા માટે હવે પછીના પેજ પર આપેલ Table-1 થી Table-5 માં આપેલ માહિતીનો અભ્યાસ કરવો.

આ ખાલી જગ્યાઓ પૂરીને આખો ફકરો જવાબવહીમાં લખવાનો રહેશે. તમે ભરેલી ખાલી જગ્યાઓ નીચે લીટી દોરવી.

Mahek asked Kartik what he said about her performance. Kartik replied that he could say she had done it gracefully that day. Mahek thanked Kartik.

◆ નીચે આપેલા ટેબલ્સ આ માહિતી સમજવામાં ઉપયોગી થશે.

Table – 1 : Pronouns (સર્વનામ)			
કર્તા	કર્મ	માલિકીવાચક	ભારવાચક સર્વનામ
I	ME	MY/MINE	MYSELF
WE	US	OUR/OURS	OURSELVES
YOU	YOU	YOUR/YOURS	YOURSELF, YOURSELVES
HE	HIM	HIS	HIMSELF
SHE	HER	HER/HERS	HERSELF
IT	IT	ITS	ITSELF
THEY	THEM	THEIR/THEIRS	THEMSELVES

Table – 2 : રીપોર્ટીંગ વર્બ (R.V.), સંયોજક (conjunction) વગેરેમાં થતા ફેરફાર					
ક્રમ	વાક્યનો પ્રકાર	ચાવીરૂપ શબ્દો	Said (to) ને બદલે R.V	સંયોજક conjunction	વાક્યમાં થતો ફેરફાર
1	વિધાન વાક્ય	વાક્યની શરૂઆત કર્તાથી થાય છે.	told	that	-
2	પ્રશ્નાર્થ વાક્યો	(અ) સહાયક ક્રિયાપદથી શરુ થતાં વાક્યો (બ) Wh થી શરુ થતા વાક્યો	asked asked	(અ) if (બ) Wh શબ્દ	- વાક્ય વિધાન બને છે.
3	વિધાન વાક્ય જવાબરૂપે	વાક્યની શરૂઆત કર્તાથી થાય છે.	replied, answered	that	
4	ઉદ્ગારવાક્યો	વાક્યની શરૂઆત What કે How થી થાય છે.	Exclaimed with joy / wonder surprise/horror/ sorrow વગેરે ભાવ પ્રમાણે	that	What/How કાઠીને વાક્ય વિધાન બને છે.
5	આજ્ઞાર્થ વાક્યો	વાક્યની શરૂઆત ક્રિયાપદથી થાય છે.	requested, advised, ordered instructed	સંયોજક નથી આવતો પરંતુ to મૂકાય છે.	Please, kindly જેવા શબ્દો કાઠીને વાક્ય વિધાન બને છે.

6	Let's ની રચના	વાક્યની શરૂઆત Let's થી થાય છે.	suggested, proposed	that	Let's ને બદલે they should થી શરુ થાય છે.
---	---------------	-----------------------------------	------------------------	------	--

Table – 3 સહાયક ક્રિયાપદો અને સમય, અંતર દર્શક શબ્દોમાં થતા ફેરફાર

સહાયક ક્રિયાપદો	સમય, અંતર દર્શક શબ્દો
Am/is/are : was/were	This : that
Have/has : had	These : those
Do/does not : did not	Here : there
Was/were : had been	Now : then
Will/shall : would	Thus : so
Can : could	Today : that day
May : might	Tonight : that night
Must : must	Yesterday : the previous day
	Tomorrow : the next day

Table – 4 Active Voice નાં રૂપો

કાળ	રમવુંનાં રૂપો	to play નાં રૂપો	ટૂંકી યાવી
સાદો વર્તમાન	રમું છું, રમીએ છીએ, રમે છે, રમો છો	play, plays	નથી
સાદો ભૂતકાળ	રમ્યો હતો, રમ્યા હતા, રમી હતી વગેરે	played,	
સાદો ભવિષ્ય	રમીશ, રમશું, રમશે વગેરે	will play, shall play	
પૂર્ણ વર્તમાન	રમી લીધું છે	have played, has played	have નાં રૂપો + ભૂતકૃદંત
પૂર્ણ ભૂતકાળ	રમી લીધું હતું	had played	
પૂર્ણ ભવિષ્ય	રમી લીધું હશે	will have played, shall have played	
ચાલુ વર્તમાન	રમી રહ્યો છું, રમી રહ્યાં છીએ વગેરે	is playing, am playing, are playing	to be + ing વાળું ક્રિયાપદ
ચાલુ ભૂતકાળ	રમી રહ્યો હતો, રમી રહ્યાં હતાં વગેરે	was playing, were playing	
ચાલુ ભવિષ્ય	રમી રહ્યો હોઈશ, રમી રહ્યાં હોઈશું વગેરે	will be playing, shall be playing	

ચાલુ પૂર્ણ વર્તમાન	ચા.વ.કાળ જેવાં જ રૂપો + સમય	have been playing, has been playing	have નાં રૂપો +been+ing વાળું ક્રિયાપદ
ચાલુ પૂર્ણ ભૂતકાળ	ચા.ભૂ.કાળ જેવાં જ રૂપો + સમય	had been playing	

Table – 5 Passive Voice નાં રૂપો			
કાળ	રમવું નાં રૂપો	to play નાં રૂપો	ટૂંકી ચાવી
સાદો વર્તમાન	રમાય છે	is played, am played, are played	to be + ભૂતકૃદંત
સાદો ભૂતકાળ	રમાઈ હતી, રમાયું હતું વગેરે	was played, were played	
સાદો ભવિષ્ય	રમાશે	will be played, shall be played	
પૂર્ણ વર્તમાન	રમાઈ ચૂકી છે	have been played, has been played	have નાં રૂપો + been + ભૂતકૃદંત
પૂર્ણ ભૂતકાળ	રમાઈ ચૂકી હતી	had been played	
પૂર્ણ ભવિષ્ય	રમાઈ ચૂકી હશે	will have been played, shall have been played	
ચાલુ વર્તમાન	રમાઈ રહી છે	is being played, am being played, are being played	to be + being + ભૂતકૃદંત
ચાલુ ભૂતકાળ	રમાઈ રહી હતી	was being played, were being played	

❖ Example:

Raju : Where are you going?

Niraj : I am going to library.

Raju : Let's go to play.

Niraj : What a wonderful idea!

Raju asked Niraj where he was going. Niraj replied that he was going to library. Raju suggested that they should go to play. Niraj exclaimed with joy that it was a wonderful idea.

► ઉપરના ફકરામાં અંડરલાઈન કરેલ શબ્દો ખાલી જગ્યા સ્વરૂપે પૂછાઈ શકે છે. ઉપર આપેલા ટેબલ્સની મદદથી તમે આ જવાબ જાતે શોધીને કરી શકો છો.

❖ Practice :

Rehan : How is your preparation for the exam today?

Harsh : Maths is always tough for me.

Rehan : Best of luck.

Rehan asked Harsh how _____ (his, him, her) preparation for the exam was _____. (the next day, that day, then) Harsh _____ (asked, told, replied) that Maths _____ (was, were, is) always tough for him. Rehan wished him best of luck.

❖ પ્રશ્ન નંબર 47, 48 અને 49 :

❏ કૌંસમાં આપેલા સંયોજકોમાંથી યોગ્ય સંયોજક વડે વાક્યોને જોડો.

❏ સંયોજક એટલે એવો શબ્દ કે જે બે શબ્દો, શબ્દ સમૂહો કે વાક્યોને જોડે છે. તે બે સરખા ભાગોને જોડવા માટે, એકબીજા પર આધાર રાખતા વાક્યોને જોડવા માટે વપરાય છે.

❖ Examples:

1. Sejal did not hear her phone ring. She was busy watching TV. (but, and, so)

❏ Sejal was busy watching TV so she did not hear her phone ring.

2. Monika will take tea. She will take coffee. (therefore, neither....nor, either....or)

❏ Monika will take either tea or coffee.

3. Delivery man came. I was taking my lunch at that time. (though, then, while)

❏ Delivery man came while I was taking my lunch.

4. Manan is fond of reading books. Manan is fond of playing games.

❏ Manan is fond of reading books and playing games.

5. Ramesh is a boy. He came first in school. (which, whom, who)

❏ Ramesh is the boy who came first in school.

❖ Paractice :

1. Mahesh was suffering from fever. He did not go to school. (therefore, and, though)

2. Jaya could not attend the prayer at school. She was late. (but, and, because)

3. We met a salesman. He was tall and handsome. (who, whose, whom)

4. Asha does not like TV serials. She does not like news. (but, neither...nor, otherwise)

5. She visited a garden. It is famous for roses. (which, whose, what)

❖ પ્રશ્ન નંબર 50 (3 માર્ક્સ)

❏ કૌંસમાં આપેલા શબ્દોમાંથી યોગ્ય શબ્દ પસંદ કરી ખાલી જગ્યાઓ પૂરો અને ફકરો ફરીથી લખો.

❏ આ પ્રશ્ન માટે word family તૈયાર કરવી ખૂબ જ ફાયદાકારક રહેશે. સાથે સાથે અહીં pronouns પણ પૂછાય છે. તમારું શબ્દ ભંડોળ વધે અને પૂરતી પ્રેક્ટીસ મળી રહે તે માટે અહીં કેટલીક exercises આપેલ છે.

1. King Vikramaditya was a _____ (greet, great, grate) ruler _____ (on, of, for) ancient India _____ (which, whom, whose) we remember fondly.
2. _____ (There, Their, Those) are _____ (too, to, two) types of people: who are ready to live _____ (on, for, of) the country, who are ready to die for the country.
3. The _____ (high, higher, highest) you go, the thinner the air becomes _____ (where, while, which) it is difficult to breathe _____ (but, and, therefore) stay longer.
4. The Aravallis are beautiful mountains in the _____ (waste, west, waist) India. They stretch _____ (fore, for, four) more _____ (then, than, thus) seven hundred kilometers.
5. The good Lord was _____ (extreme, extremely, extremity) busy those days. He was into His _____ (six, sixth, six's) day of overtime. _____ (Why, What, While). He was working with full concentration, an angel appeared there.
6. A cap _____ (seller, sailor, sealer) moved from village to village and sold caps. On a _____ (heat, hot, hit) summer day, he felt tired of journey so he sat under a tree and then _____ (slapped, slept, slipped)
7. _____ (Had, Will, Do) you _____ (know, no, knew) that Thomas Alva Edison had failed _____ (hundred, hundreds, hundredth) of times _____ (after, when, before) he finally invented the Bulb?
8. When a _____ (whole, hall, hole) lot of people had gathered in a _____ (whole, hall, hole), a snake came out of a _____ (whole, hall, hole) and they got scared.

❖ પ્રશ્ન નંબર 51 અને 52 સૂચવ્યા પ્રમાણે કરો. (4 માર્ક્સ)

➡ આ પ્રશ્નમાં મુખ્યત્વે change the gender, change the voice, change the Tense અને change to singular or plural forms પૂછાય છે. સૌ પ્રથમ ફકરો વાંચીને કેટલા ફેરફાર થઈ શકે તેમ છે તે નક્કી કરવું.

◆ change the gender

➡ આ પ્રશ્નમાં પુલિંગનો ફકરો સ્ત્રીલિંગમાં અને સ્ત્રીલિંગનો ફકરો પુલિંગમાં ફેરવવાનું હોય છે.

❖ Example :

➡ There was a handsome prince in that kingdom. He became the king after the death of his father. He loved to ride on his favourite horse every day.

Begin like this : There was a beautiful princess.....

➡ આ પ્રશ્નમાં વિદ્યાર્થીએ શું કરવાનું છે તેની સૂચના આપવાની રીત અલગ છે. અહીં સૂચના ઉદાહરણ દ્વારા અપાય છે. 'Begin like this' (આ રીતે શરુ કરો) – આ સૂચના છે. તેના પછી જે વાક્ય છે તેમાં વિદ્યાર્થીએ કરવાના ફેરફારનું

ઉદાહરણ છે. ઉદાહરણમાં પુલ્લિંગ શબ્દ 'Prince' માટે સ્ત્રીલિંગ શબ્દ 'princess' લખેલ છે. એના ઉપરથી આપણે સમજી શકીએ છીએ કે આ ફકરામાં રહેલ પુલ્લિંગ શબ્દોને બદલે તેના સ્ત્રીલિંગ શબ્દો મુકવાના છે. આ પ્રશ્નનો જવાબ નીચે મુજબ થશે.

There was a beautiful princess in that kingdom. She became the queen after the death of her mother. She loved to ride on her favourite mare every day.

◆ આ ટેબલમાં આપેલ માહિતી ઉપયોગી થશે :

પુલ્લિંગ - સ્ત્રીલિંગ શબ્દોની યાદી			
Boy – girl	King – queen	Gentleman - lady	Papa – mamma
Brother – sister	Nephew - niece	Dog – bitch	Sir – madam
Bull/ox – cow	Landlord – landlady	Drake – duck	Son – daughter
Bullock – heifer	Man – woman	Earl – countess	Stag – hind
Horse – mare	Monk – nun	Father – mother	Buck – doe
Husband - wife	Cock - hen	Fox - vixen	Mr. – Mrs.

◆► Change the Voice

The peon opened the pantry room. He had already brought pouches of milk from the parlour. He tore them one by one and poured the milk in a pot.

Begin like this : The pantry room was opened

◆ લિંગ પરિવર્તનમાં રજૂ કરેલ સમજણ પ્રમાણે અહીં Active Voice ને Passive Voiceમાં રૂપાંતર કરવાનું છે. જેના માટે નીચેની માહિતી ઉપયોગી થાય તેવી છે.

1. કર્તા : વાક્યમાં થતી ક્રિયાના કરનારને કર્તા કહે છે.
2. ક્રિયાપદ : વાક્યમાં ક્રિયા દર્શાવતા શબ્દ કે શબ્દોને ક્રિયાપદ કહે છે.
3. કર્મ : વાક્યના ક્રિયાપદમાં what અથવા whom વડે પ્રશ્ન પૂછવાથી જે જવાબ મળે તેને કર્મ કહે છે.

◆► Active – Passive તથા કાળ પરિવર્તન માટે પ્રશ્ન નંબર 46 માં આપેલ Table – 4 અને Table – 5 ઉપયોગી થશે. તે ટેબલમાં આપેલ માહિતી પ્રમાણે ઉપરના ફકરાનો જવાબ આ મુજબ થશે:

The pantry room was opened by the peon. Pouches of milk had already been brought from the parlour by him. They were torn one by one and the milk was poured in a pot by him.

❖ Change the Tense (કાળ પરિવર્તન)

◆ Example :

◆► It is raining heavily. The rivers too are flowing dangerously. The boatmen are taking their boats to the bank.

Begin like this: It was raining heavily.....

- ◆ કાળ પરિવર્તનના ટેબલને આધારે આપણે સમજી શકીએ છીએ કે 'is raining' ચાલુ વર્તમાન કાળ છે જ્યારે 'was raining' એ ચાલુ ભૂતકાળ છે. માટે આપણે અહીં ફકરાને ચાલુ ભૂતકાળમાં ફેરવવાનો છે. એનો જવાબ નીચે મુજબ થશે.

It was raining heavily. The rivers too were flowing dangerously. The boatmen were taking their boats to the bank.

- ◆ change to singular(એકવચન) or plural(બહુવચન) forms

Example :

- ◆ Look at that girl. She is playing with her friend. She looks happy.

Begin like this: Look at those girls.....

- ◆ આપણે સમજી શકીએ છીએ કે 'girl' અને 'that' એકવચનના જ શબ્દો છે. જેમનું બહુવચન અનુક્રમે 'girls' અને 'those' થાય. તો ઉપરના ફકરાનો જવાબ આ પ્રમાણે થશે.

Look at those girls. They are playing with their friends. They look happy.

Practice :

1. It was a holiday yesterday. I got up late. I got ready and had tea and breakfast.

Begin like this: It is a holiday tomorrow.....

2. I bought a wrist watch. I gave it to my sister. She thanked me for the gift. She liked the gift very much.

Begin like this: A wrist watch was bought by me.....

3. Mr. Nayak is a doctor. His wife is a teacher. He has a daughter. She is a student.

Begin like this: Mrs Nayak is a doctor.....

4. We celebrate the Uttarayan every year. Children buy colourful kites. People eat special dishes, too.

Begin like this: The Uttarayan is celebrated by us every year.....

5. That is my farm. I always go there with my friend. I play there under the tree.

Begin like this: Those are our farms.....

- ❖ પ્રશ્ન નંબર 53, 54 અને 55 (3 માર્ક્સ)

- ◆ વિદ્યાર્થી મિત્રો, ધ્યાન આપીએ તો આ પેટા વિભાગ ખૂબ જ સરળ છે. વિભાગ – A માં આપણે 'Wh' શબ્દો જોયા. એ જ માહિતીનો અહીં ઉપયોગ કરવાનો છે. જેમ કે વ્યક્તિના નામની નીચે લીટી દોરેલ હોય તો પ્રશ્ન 'Who' થી શરુ થશે અને એજ રીતે તમામ શબ્દોને સમજવા. પરંતુ, જો એક જ શબ્દથી શરુ થતા બે કે તેથી વધુ પ્રશ્નો આપેલ હોય તો વાક્ય જે કાળનું હોય તે જ કાળનો પ્રશ્ન પસંદ કરવો.

Example :

Counsel Goel appeared confident and crisp.

- A. How did counsel Goel feel?
- B. Who appeared confident and crisp?
- C. Why was counsel Goel confident?
- D. Who is confident and crisp?

➡ અહીં, વ્યક્તિના નામની નીચે લીટી હોવાથી અને તે વાક્યનો કર્તા હોવાથી પ્રશ્ન 'who' થી શરુ થવો જોઈએ. પરંતુ, 'who' થી શરુ થતા બે પ્રશ્નો હોવાથી વિકલ્પ (B) કાળની દૃષ્ટિએ પણ અનુરુપ છે. માટે જવાબ (B) Who appeared confident and crisp? આવશે.

Practice:

1. Spandan is happy as he has won the body building championship.
 - A. What championship has Spandan won?
 - B. How does Spandan feel on winning the championship?
 - C. Who is happy?
 - D. Why has Spandan won the body building championship?
2. Neelam has been working as a teacher since 2017.
 - A. How far has Neelam been working as a teacher?
 - B. When did Neelam work as a teacher?
 - C. What has Neelam been doing?
 - D. Since when has Neelam been working as a teacher?
3. Samir sings very melodiously from his childhood?
 - A. When did Samir start singing?
 - B. Who sings very melodiously from his childhood?
 - C. How does Samir sing from his childhood?
 - D. Since when does Samir sing melodiously?

SECTION - E

Section-E માં Paragraph (6 માર્ક્સ), E- mail (5 માર્ક્સ) અને picture description (5 માર્ક્સ) પુછાય છે.

❖ Question No. 56 : Paragraph Writing

❖ Question No. 57 : Report Writing

Section E અને પ્રશ્ન નંબર 56 એટલે કે પેરેગ્રાફ રાઈટીંગ. જે 6 માર્ક્સનો પુછાય છે અને તે લગભગ 125 શબ્દમાં લખવાનો હોય છે. અહીં આપણે તેની સમજ કેળવીએ. આમ જોઈએ તો એક વાક્યમાં લગભગ સાત કે આઠ શબ્દ આવે એટલે કે 15 થી 20 વાક્યમાં પેરેગ્રાફ લખવો પડે. પેરેગ્રાફના લખાણમાં શરૂઆતના બે ત્રણ વાક્ય શીર્ષકને લગતાં એટલે કે Topic Sentence, ત્યારબાદ સાત કે આઠ વાક્ય પૂછાયેલ વિષયની સ્પષ્ટ સમજ આપતા મતલબ કે Developing details ને લગતાં અને અંતે ત્રણેક વાક્ય વિષયના સમાપનને રજૂ કરનારાં Concluding sentences હોવાં જોઈએ.

◆ કોઈપણ વિષય ઉપર પેરેગ્રાફ લખવાનો પૂછાય તો નીચેના જેવા મુદ્દાઓને ધ્યાનમાં રાખવા.

► સૌ પ્રથમ વિષયને સમજો.

► આપેલ વિષયની બાબતમાં આપણે શું કરીએ છીએ? અને તેને કેવી રીતે ઉજવીએ છીએ? કઈ વિગતોનો સમાવેશ કરી શકાય? તે વિશે વિચારો.

► આપે જે વિચાર્યું તે માટેના અંગ્રેજી શબ્દો પુરવણીના રફ કામ માટેના પેજ ઉપર લખી નાખો.

► આ શબ્દોને ક્રમબદ્ધ રીતે એટલે કે પહેલાં જે કરતા હોઈએ તે શબ્દ પહેલા ક્રમમાં અને ત્યારબાદ ઉતરતા ક્રમમાં શબ્દોને ગોઠવો. (ઘટનાક્રમ જાળવો)

► નોંધેલ શબ્દોનો ઉપયોગ કરી વાક્યો બનાવો.

► બનાવેલા વાક્યોને ગોઠવી એક ફકરો તૈયાર કરો.

► હવે તે ફકરામાંથી સ્પેલિંગ તેમજ વ્યાકરણને લગતી ભૂલોને શોધી સુધારો કરો જરૂર પડે યોગ્ય વિરામ ચિન્હોનો ઉપયોગ કરવાનું રાખો.

► આપનું પેરેગ્રાફ રાઈટીંગ તૈયાર થઈ ગયું છે. હવે તેને તમારે આન્સર શીટમાં યોગ્ય જગ્યાએ લખી નાખવાનું છે.

◆ ચાલો હવે કેટલાક પેરેગ્રાફ રાઈટીંગ વિશે સમજ કેળવીએ.

► કોઈ પણ Visit toઅથવા An Hour At... વિશે પેરેગ્રાફ પૂછાય તો તે હંમેશા સાદા ભૂતકાળમાં લખાય જેની વાક્ય રચના :- કર્તા (S) + ક્રિયાપદનું ભૂતકાળનું રૂપ (V1) + કર્મ (O) અથવા passive voice માં કર્મનું કર્તા વિભક્તિનું રૂપ (O) + was કે were + ભૂત કૃદંત (V3) + કર્તા (S)નું કર્મ વિભક્તિનું રૂપ હોય. આ પ્રકારના પેરેગ્રાફમાં last, ago, yesterday, on sunday, in 2020 જેવા સમયદર્શક શબ્દો આવી શકે.

► કોઈપણ Visit (મુલાકાત) કે An hour at... ઉપર પેરેગ્રાફ લખવાનું પૂછાય તો નીચેનાં વાક્યો તો લખી જ નાખવા.

❁ Visit to a/ An hour at

Last week our examination was over. We were free so we decided to visit સ્થળનું નામ. On

that day I went there with my friends. We went there by bus. The place is very far but familiar and worth seeing. We got up early in the morning and got ready. We gathered at the fixed place. We sat into the bus and reached સ્થળનું નામ in time. It was a crowded place . There was / There were થી શરૂ થતાં જે જોયું હોય તે સ્થળને લગતાં છ કે સાત વાક્યો લખવાં. Then after some time we sat there for a while and took snacks and tea. We became fresh. We wanted to stay there more but it was almost 4 p.m. and we had to start back home. Our visit took about 4 hours. Our visit to સ્થળનું નામ was very pleasant and we learnt a lot. It was a well spent day. Really a visit can teach more than a man. We brought many memories with us. We will never forget our visit' સ્થળનું નામ.

* નોંધ :- જો Hospital કે Accident વિશે પૂછાય તો ઉપર દર્શાવેલા ફકરામાંથી worth seeing તેમજ was very pleasant દૂર કરી સમગ્ર ફકરો લખવો.

▶ કોઈપણ વ્યક્તિ (Person) કે તહેવાર (Festival) વિશે પેરેગ્રાફ પૂછાય તો આ પેરેગ્રાફ સાદા વર્તમાનકાળમાં આવે જેની વાક્ય રચના : કર્તા (S) + ક્રિયાપદનું મૂળ રૂપ (V1) + કર્મ(O) અથવા passive voice માં કર્મ (O) નું કર્તા વિભક્તિનું રૂપ + am/is/are + ભૂત કૃદંત (V3) + કર્તા (S)નું કર્મ વિભક્તિનું રૂપ હોય.

▶ કોઈપણ Person (વ્યક્તિ) એટલે કે Doctor, Nurse, Postman, Driver, Teacher etc. અથવા A life of..... વિશે પેરેગ્રાફ પૂછાય તો નીચેનાં વાક્યો તો ફરજિયાત લખીશું .

❁ Person(Doctor, teacher etc.) / A life of a

Who does not know નામ ? Everybody knows him. He is a familiar person of the society but we think very little about him. He gets up early in the morning and gets ready. He puts on his uniform and goes to સ્થળનું નામ. He starts his work there in time. He is never late in his duties. According to him 'Work is Worship' so he does his duty well. He is very hardworking. He is always alert and active. His life is not a bed of roses. It is full of thorns even if he delights us with the light of his work. He is polite and punctual. He is very co-operative. Really his nature is good. He is one of the most useful servants of the society. He is an essential part of our daily life. We cannot think ourselves apart from him. I like him very much.

◆ કોઈપણ તહેવાર (Festival) વિશે નિબંધ લખવાનો હોય તો નીચેનાં વાક્યો ફરજિયાત લખવા.

My favourite festival / Holi / Diwali વગેરે

It is said , 'Life is a festival only to the wise'. India is a land of festivals and fairs. There are many festivals celebrated in India. There are three kinds of festivals in our

country. They are religious, social and national. The Holi, the Diwali, The Uttarayan etc. are religious, the Republic day, the Gandhi Jayanti etc. are our national festivals while Onam, Lohari etc. are social festivals. Each festival has its own importance and all the festival are celebrated with great joy. In all these festivals I like તહેવારનું નામ most. જે તહેવાર વિશે પેરેગ્રાફ લખવાનો હોય તે કેવી રીતે ઉજવાય છે તે લગતા પાંચેક વાક્ય લખવાં. People celebrate it with great joy by wearing new clothes and eating sweets. Really our life is also a glorious festival.

❖ કોઈપણ Bird કે Animal વિશે લખવાનું હોય તો નીચે પ્રમાણે લખાય. અહીં Bird વિશે લખ્યું છે પણ જો Animal વિશે પૂછ્યું હોય તો જ્યાં જ્યાં Bird હોય ત્યાં ત્યાં Animal લખવું.

◆ *Bird (A peacock , a parrot, a sparrow...)/Animal*

It is said, 'Birds are beauty on the earth'. This sentence is indeed true. From the beginning of the world birds are with us. We find birds everywhere. There are varieties of birds in the nature. Some are small and some are big. They are different of colours and they make different sounds. Some birds are said to be the vehicles of different gods and goddesses. Some birds eat only food grains, some eat insects and some eat - flesh and meat. પક્ષી કે પ્રાણીના Shape, size, body, colour , neck, beak (trunk) તેમજ તે વિશેની કોઈ ખાસિયત હોય તો તે વિશે વાક્યો બનાવી લખવા.

COVID -19

Corona virus which is commonly called Covid – 19 is an infectious disease. It causes illness in the respiratory system of human. It is a new virus that is impacting the whole world badly. It is spreading through contact from person to person. Covid – 19 was firstly identified in December 2019 in Wuhan city of China. In March 2020 WHO declared the covid – 19 outbreak the pandemic. Now it has spread throughout the world. The virus is spread by the droplets generated from the cough or sneeze of an infected person. Covid-19 symptoms can be very mild to severe. Some people have no symptoms. The most common symptoms are fever, dry cough and breathing problem. Besides these, symptoms like fatigue, sore throat, muscle pain and loss of taste and smell can also be seen in the patients of Covid-19. As we know some proper vaccines have been developed for the treatment of this disease by now. But prevention is the best cure of it. There are several things that we can do :-

- ▶▶▶ Cover your nose and mouth with a proper mask.
- ▶▶▶ Wash hands regularly with soap and sanitizer.

- ▣► **Maintain a distance of at least 5 to 6 feet.**
- ▣► **Avoid touching your eyes, nose and mouth**
- ▣► **Take such things which boost your immunity system.**

The government declared lockdown to break the chain of covid – 19. People had to face a lot of troubles due to it. The labourers who earn and eat daily were out of food. They didn't have any work because all the economical, social and educational activities were closed for a long time. It has affected our education badly. People lost their jobs and trades and business. Corona virus is one of the most severe issues that are being faced by the people around the world. It is necessary that we come out of this situation as soon as possible. Together we all can bring an end of this pandemic. That's prayer to the God.

❖ પા.પુસ્તકના આધારે નીચે પ્રમાણે પેરેગ્રાફ પણ પૂછી શકાય.

Unit : 1 Visit to a modern village. / An hour at a modern village.

Visit to a railway station / An hour at a Railway station.

Visit to a public library / An hour at a public library.

Unit : 2 My dream robot

Unit : 3 pollution

Clean India - Green India

Unit : 4 The problems of Homemakers (ગૃહિણીઓ) / working women (વ્યવસાયી મહિલાઓ)

My mother / Mother

Unit : 5 My favourite festival / Diwali

Unit : 6 My favourite teacher / The teacher whom I love most.

Sarvapalli Radhakrishnan - a great teacher

Unit : 7 My School

Unit : 8 My Favourite Feathered Friend

Unit : 9 My Preparation for the Board Examination

Unit : 10 My best friend

❖ રિપોર્ટ (અહેવાલ) Section E પ્રશ્ન નં. 57 E- mail ના વિકલ્પમાં પૂછાય છે.

- ▣► રિપોર્ટ એ કોઈક ઘટનાની બોલાયેલી અથવા લેખિત વિગત છે જે નિરીક્ષણ, જોયેલી, સાંભળી કે તપાસવામાં આવી છે.

▣▣▣ રિપોર્ટ (અહેવાલ લેખન) સામાન્યપણે સાદા ભૂતકાળમાં લખાય.

◆ Reports વિવિધ પ્રકારના અહેવાલો કયા છે?

▣▣▣ અહેવાલોના બે પ્રકાર છે:

(1) અખબાર અહેવાલ

(2) મહત્વપૂર્ણ ઇવેન્ટ વિશે જાણ કરનાર

અહેવાલલેખનના સૌથી મહત્વપૂર્ણ ઘટકો નીચે મુજબ છે:

1. મથાળાં :-

▣▣▣ ટૂંકાં અને સરળ

▣▣▣ બોલ્ડ અક્ષરોમાં (કેપિટલ અક્ષર) અને કાગળની મધ્યમાં ગોઠવણી

▣▣▣ ભાષા સમજવામાં સરળ

▣▣▣ આર્ટિકલ ટાળો

▣▣▣ પરોક્ષ કથન(Passive Voice) નો ઉપયોગ કરી શકાય

▣▣▣ વિષયથી સંબંધિત, ધ્યાનાકર્ષક, ધારદાર અને સચોટ

2. તારીખ :-

▣▣▣ મથાળા પછી એક લીટી છોડ્યા પછી તારીખ લખો

▣▣▣ પૃષ્ઠની ડાબી બાજુએ તારીખ લખો

▣▣▣ દા.ત. 17th May 2021 અથવા 17/5/2021

3. સ્થળ :-

▣▣▣ તારીખ પછી બરાબર શહેરનું નામ લખો

▣▣▣ જો શહેર તે પ્રશ્નમાં આપવામાં આવ્યું હોય તો તેનું અસલી નામનો ઉલ્લેખ કરો

▣▣▣ જો પ્રશ્નમાં આપેલ નથી, તો નામ એક્સ વાય ઝેડ (XYZ) સીટી રહેવા દો

4. અહેવાલ લખનારનું નામ.

5. અહેવાલ લખનારનો હોદ્દો.

6. પરિચય ફકરો :-

▣▣▣ સમજવા માટે સરળ હોવો જોઈએ.

▣▣▣ ઘટનાના સૌથી મહત્વપૂર્ણ પાસાઓને આવરી લેવા જોઈએ.

▣▣▣ પ્રશ્નોના જવાબ આપવો જોઈએ: શું, ક્યાં, ક્યારે, કોણ?, ફક્ત એક જ વાક્યમાં.

▣▣▣ ઘટના વિશે વધુ વિગતમાં ન ઉતરવું જોઈએ.

7. ઘટના વર્ણન :-

- ▣ ઘટનાઓ ક્રમમાં હોવી જોઈએ. (ઘટનાનો પ્રવાહ જળવાવો જોઈએ)
- ▣ સાદા ભૂતકાળમાં વર્ણન હોવું જોઈએ.
- ▣ પ્રશ્નોના જવાબ આપવા જોઈએ: કેવી રીતે, કોણ અને શા માટે?

8. ઘટનાને નજરે નિહાળી હોય તેવા શબ્દો :-

- ▣ ફક્ત અખબારના અહેવાલો માટે લાગુ.
- ▣ કેટલીકવાર અહેવાલોના અન્ય પ્રકારોમાં પણ તેનો ઉપયોગ કરી શકાય છે.
- ▣ પરોક્ષ કથન અથવા અવતરણ ચિહ્નમાં હોવા જોઈએ.
- ▣ બેથી ત્રણ વાક્ય કરતા ઓછા વાક્યમાં હોવું જોઈએ.

❖ ચાલો , એક Sample Report Writing (અહેવાલ લેખન) જોઈએ.

- ▣ Write in reported speech and use passive form of expression. Develop ideas (causes, reasons, consequences, opinions) logically. Write in a less formal and more descriptive manner, while writing a report for a school magazine. Present your ideas and impressions to make the report interesting.

❖ એસ.એસ.સી. બોર્ડની પરીક્ષામાં પૂછાયેલા અહેવાલ લેખન. (Report Writing)

- ▣ July 2007 :- A prize distribution ceremony was held at your school last week. Prepare a short report on it in about 80 words.
- ▣ March 2007 & July 2009 :- There was a fire in your neighbour's house on the eve of Diwali.
- ▣ July 2008, July 2012, March 2014, July 2014 :- A farewell function was arranged in our school for the students of class X.
- ▣ March :- 2008 :- The students of your school visited the school for blind.
- ▣ March :- 2009 :- Prepare a short report on 'The tracking camp you attended at Mt. Abu' during the Diwali vacation.
- ▣ March :- 2010 :- You visited a religious celebration during the holidays.
- ▣ July 2010 & March 2011 :- Prepare a short report in about 80 words on " The tree plantation week" Or " Van Mahotsav"
- ▣ July 2011 :- Write a short report in about 80 words on the problems caused by heavy rainfall in the city.

- **March 2012 :- Prepare a short report in about 80 words on how the Republic Day was celebrated in your school.**
- **March 2013 :- Prepare a short report in about 80 words on how the Teachers' Day was celebrated in your school.**
- **July 2013 :- Prepare a short report in about 80 words on 'The Quiz Competition' held in your school.**
- **March 2015 :- Write a short report in about 80 words on your visit to a remote village.**
- **Write a report in about 60 words on the prize distribution ceremony held in your school.**

REPORT : PRIZE DISTRIBUTION CEREMONY

Shri K. G. Mehta High school celebrated its prize distribution ceremony on 15th April 2021. The principal, the students, some guests and guardians were present. This programme was held in school auditorium at 11:00 a.m. The district collector was the chief guest. Senior teacher Mr. Joshi welcomed him. Then all took their seats. The dignitaries on the dias inaugurated the prize distribution programme with lighting the lamps. The young girls of school recited a prayer. A welcome song was presented by the primary students. The chief guest gave away prizes. Amita won the best student award. Kiran was the best sportsman of the year. All the winners were cheered by the audience. In his speech the chief guest congratulated the winners and praised the activities of school. The function ended with a vote of thanks and 'Vande Mataram'

ઉપર દર્શાવેલ ઉદાહરણના આધારે અન્ય કોઈપણ Report પૂછાય તો આ વાક્યો તો જરૂર લખવાં જ.....

શાળા કે સંસ્થા નું નામ celebrated જે વિષય ઉપર રિપોર્ટ લખવાનો હોય તે વિષય ceremony on 15th April 2021. The principal, the students, the guest and guardians were present. This programme was held in school auditorium at 11:00 a.m. The district collector was the chief guest. Senior teacher Mr. Joshi welcomed him. Then all took their seats. The dignities on the dias inaugurated the કાર્યક્રમનું નામ programme with lighting the lamps. The young girls of school recited a prayer. A welcome song was presented by the primary students. ત્યારબાદ પૂછાયેલ રિપોર્ટને લગતાં કેટલાંક વાક્યો લખવાં અને અંતે In his speech the chief guest congratulated and praised the activities of school. The function ended with a vote of thanks and 'Vande Mataram'

- ➡ Write a Report for your school magazine describing a Cultural Fest held in your school in which various schools of your city took part.

REPORT : CULTURAL FEST

24 October 2019

K. G. Mehta Highschool, Memadpur.

Bhavesh Joshi, Assistant Teacher.

On 22/ 10/2019, a colourful and memorable Cultural Fest was organized in our school. This event was whole day long and was held in the auditorium of our school. In this mega event, many schools from our city took part.

The grand show commenced by the arrival of various teams from schools. Then the Chief Guest, the Collector of our District, arrived with his wife. There was a colourful welcome followed by lighting of the lamp. It was accompanied by a melodious Saraswati Vandana , hailing the goddess of knowledge and wisdom. It was followed by a welcome speech given by the Principal of our school. Then there was bouquet presentation to the invited guests and the grand event began. It was a truly mesmerizing show as the teams from various schools presented many programmes. There was singing, dancing, poetry recitation, skits, mimicry, mono act shows, classical and modern combination of several foot tapping numbers. Everyone sat glued to the show. The Chief Guest praised the entire event a lot. He guided with his inspirational words and inspired to do better . It was followed by the announcement of the winning team , ABC School of our city. The team from our school bagged second position and everyone complimented one another. It was followed by a formal vote of thanks and the event concluded. We really enjoyed a lot and dispersed with a sincere hope that such mega events should be organized time and again giving the students a chance to display their talents.

- ◆ મોટાભાગના Report Writing માં ઉપરના અહેવાલમાંથી આટલાં વાક્યો તો લખી જ નાખવાં.

On 22/ 10/2019, a colourful and memorable Culturalથી શરૂ કરીને Then there was bouquet presentation to the invited guests and the grand event began. અને છેલ્લો ફકરો.

It was followed by a formal vote of thanks and the event concluded. We really enjoyed a lot and dispersed with a sincere hope that such mega events should be organized time and again giving the students a chance to display their talents.

❖ ચાલો, આપણે હવે ઇ મેઈલ અને ચિત્રવર્ણનની વાત કરીએ

❖ What is an e-mail?

E- Mail means electronic mail.

➡ ઇ-મેઈલ અથવા ઇલેક્ટ્રોનિક મેઈલ એ એક એવી સિસ્ટમ છે જે આપણને આપણા વિચારો ને પહોંચાડવા અથવા આપણા અનુભવો અન્ય લોકો સાથે શેર કરવા માટે સક્ષમ કરે છે. તે સંદેશાવ્યવહારની એક ખૂબ ઝડપી રીત છે. તે પ્રાપ્તકર્તાને ઇન્ટરનેટ દ્વારા મોકલવામાં આવે છે.

➡ ઇ-મેઈલ મેળવવા માટે ઇમેઈલ એડ્રેસ જરૂરી છે, અને તે સરનામું વપરાશકર્તા માટે અનન્ય છે.

❖ Key benefits and features of using e-mail

➡ તે ઝડપી છે - પ્રાપ્તકર્તા ઓનલાઈન થતાં જ તમારો ઇ-મેઈલ મેળવે છે.

➡ તે સામાન્યપણે સુરક્ષિત છે.

➡ તેની કિંમત ઓછી છે.

➡ ફોટા, દસ્તાવેજો અને અન્ય ફાઈલોને ઇ-મેઈલ સાથે જોડી શકાય છે, જેથી વધુ માહિતી શેર કરી શકાય.

➡ એક સમયે એકથી વધુ પ્રાપ્તકર્તાને એક જ ઇ-મેઈલ મોકલી શકાય છે.

❖ Format of E-mail.

From	: ઇ-મેઈલ લખનારનું ઇ-મેઈલ એડ્રેસ
To	: જેને E-mail મોકલવાનો હોય તેનું ઇ-મેઈલ એડ્રેસ.
Subject	: E-mail લખવાનો હેતુ.
Salutation	: (સંબોધન)
Dear	: ઇ-મેઈલ મેળવનાર
આપેલ વિષય પ્રમાણેની વિગત (Body of E-mail Main Text)	
Introduction	: (પ્રસ્તાવના)
matter in detail	: (આપેલ વિષય પ્રમાણે વિગતવાર માહિતી)
Conclusion	: (સમાપન)
Thank you	
Best regards	
Ending	: Yours lovingly.
Signature	: ઇ-મેઈલ લખનારનું નામ

❖ Step – 1

To : (Email મેળવનારનું સરનામું લખવું)

જેમ કે To : pmmevada10b@gmail.com.

popatlalmevada123@yahoo.com.

pmmevada@gmail.com.

pmm220522@gmail.com.

❖ Step – 2

Subject : (જે વિષય પર email લખવાનો હોય તેનું નામ લખવું)

જેમ કે Subject : Congratulations for your brilliant success.

Thanks for birthday gift.

Celebration of Republic Day

Invitation for a party.

Importance of Sports.

યાદ રાખો : તારીખ લખવાની હોતી નથી. કમ્પ્યુટરમાં તારીખ ઓટો ફીડ હોય છે

❖ Step 3.

Salutation : (સંબોધન)

જેમ કે Dear Mr. Joshi,

Dear Mother,

Dear Uncle,

Dear Bhavesh,

Dear Reena,

Respected Sir,

Respected Madam,

❖ Step – 4.

Main text : (મુખ્ય ફકરો) (અહીં ઈમેલ જેના વિષે લખવાનો હોય તેની માહિતી ચારપાંચ વાક્યોમાં લખવી.)

શબ્દભંડોળ-Vocabulary

Tenses : સાદો વર્તમાન કાળ, સાદો ભૂતકાળ, સાદો ભવિષ્યકાળ, પૂર્ણ વર્તમાનકાળ

(All details regarding subject should be included)

❖ Step – 5

Conclusion : (અંત) (અહીં પ્રોત્સાહન - cheers, પ્રણામ - regards વગેરે જેવા એક કે બે વાક્ય લખો.)

જેમ કે Take care of your health.

Give my regards to your parents.

Waiting for your reply.

Thank you very much.

❖ Step – 6

Closure : (વિદાયવચન)

જેમ કે Yours lovingly,

Bhavesh

Your loving friend,

Amisha

Yours truly,

Dilip

Yours faithfully

Ankit Chaudhary

(1) Draft an e-mail in about 30 words on behalf of Dhatri Purohit to her Uncle Pravinbhai thanking him for a birthday present.

From: dhatri29300@gmail.com

To: pravinpurohit@gmail.com

Subject: Your birthday gift.

Dear uncle,

Thank you very much for your loving gift, How kind of you! I was extremely pleased to see a beautiful wrist watch in the parcel. I needed it very badly. How could you know my need? I showed it to all my friends and relatives. They all admired the piece very much. My parents also liked it very much. In fact I was thinking of buying one like this myself. It will help me to be regular in my work.

I am really thankful to you for this gift and accept it with great joy.

Thank you for your good wish.

Your loving niece,

Dhatri

(2) Draft an e-mail in about 30 words on behalf of Vedant Trivedi to his friend Om Patel on ompatel@gmail.com congratulating him on his brilliant success in the S.S.C. examination.

To: ompatel@gmail.com

Cc:

Bcc:

Subject: Congratulation on your brilliant success in the SSC examination

My dear Om,

I hope you are fine. I am very happy to learn that you passed the last SSC examination obtaining 91%. My heartiest congratulations on this brilliant success. My parents are also very happy to know this good news. They have asked to convey you their congratulations and good wishes. In fact, you deserve this result because you are a very hard working student. You studied a lot throughout the year. I know that your ambition is to become a doctor. So what have you decided to do in that direction? Do let me know. Wishing good health and spirit.

With best regards to your parents and love to your younger sister, Maitri

Yours lovingly,

Vedant

❖ Most Imp Emails likely to be asked.

1. Draft an email in about 30 words on behalf of Khevna Joshi to her friend Payal in Surat, giving her information about her successful participation in the science fair at the national level.
2. Draft an e-mail on behalf of Bhavesh Mevada to his younger brother Jay on jay1993@gmail.com, who has failed in his terminal examination.
3. Draft an e-mail in about 30 words on behalf of Yatin Raval to his father telling him about the hardships he faces in the hostel.
4. Draft an e-mail in about 30 words on behalf of Mehul Chauhan to his friend Bhavesh at bhavesh123@gmail.com inviting him to attend the wedding ceremony of his sister.
5. Nilam Mevada writes an e-mail to her friend Dipika Patel on dipikapatel2017@yahoo.com about the importance of good health, physical fitness and simple diet.
6. Draft an e-mail in about 30 words on behalf of Ashish Patel to his friend Dipak on dipak41273@gmail.com informing him about safety measures against COVID -19.

❖ Picture description ❖

❖ ચિત્ર વર્ણનનો ઉદ્દેશ વિદ્યાર્થીઓને ચિત્રની મદદથી વર્ણન લખવાની કળા શિખવવાનો છે. એક ચિત્ર આપવામાં આવ્યું છે અને છાત્રોને ચિત્રનો અભ્યાસ કરવા અને તેના આધારે વર્ણન લખવાનું કહેવામાં આવે છે. ચિત્ર વર્ણન વિદ્યાર્થીઓને ચોક્કસ વિષય પર મુક્તપણે લખવામાં મદદ કરતી વખતે સ્પષ્ટ અને ચોક્કસ વિચારસરણીને પ્રોત્સાહિત કરે છે. યોગ્ય શબ્દભંડોળ અને વ્યાકરણ માળખાનો ઉપયોગ કરો.

- a. યોગ્ય શીર્ષકથી શરૂઆત કરો.
- b. ચિત્રના આધારે વિચારો અને કલ્પના કરવાનો પ્રયાસ કરો
- c. ધ્યાનાકર્ષક બાબતોને ખાસ નજરમાં લો.
- d. વિષય વાક્યથી શરૂ કરો.
- e. પછી લેખન શરૂ કરવા માટે કોઈ એક બિંદુ પસંદ કરો.

❖ લેખનનો પ્રવાહ જાળવો, જેથી લખાણથી લોકોનાં મનમાં રેન્ડમ વિચાર ન આવે.

❖ આખરે, એક વાત યાદ રાખો કે તમે એક ચિત્ર વિશે લખી રહ્યા છો. તેથી લેખન એવી રીતે હોવું જોઈએ કે વાચક તેના વિશે તેના મનમાં અ જ છબીની કલ્પના કરી શકે અથવા રજૂ કરી શકે.

❖ પરીક્ષામાં ચિત્રનું વર્ણન કરવા માટે અહીં અમારી ટીપ્સ છે.

❖ Do:

❖ તમારું ચિત્ર ધ્યાનથી જુઓ અને લખવાનું શરૂ કરો તે પહેલાં વિચારવા માટે થોડી ક્ષણો લો. ચિત્રમાં આપવામાં આવેલી જુદી જુદી વસ્તુઓ અને વ્યક્તિઓ વિશે વિચારો. જો તમારી પાસે માત્ર એક કે બે મિનિટ જ હોય, તો દરેક સેકન્ડનો ઉપયોગ કરો. સાદી અને સરળ ભાષાનો ઉપયોગ કરો જેથી તમે સમજાવી શકો કે તમે ચિત્ર વિશે કે તેના કયા ભાગ વિશે વાત કરી રહ્યા છો.

❖ Don't :

❖ જો તમે ચિત્રની બધી વસ્તુઓ માટે શબ્દો જાણતા ન હોય તો ગભરાશો નહીં. જો તમને ખબર હોય કે તમે કોઈ ચોક્કસ શબ્દ જાણતા નથી તો સમજી લો કે તમારે ચિત્રની દરેક વસ્તુ માટે બધા શબ્દો જાણવાની જરૂર નથી. લખવાનું ક્યાંથી શરૂ કરવું તેની ચિંતા ન કરો. તમે જમણેથી ડાબી બાજુ ચિત્રનું વર્ણન કરવાનું શરૂ કરી શકો છો. ચિત્રના કોઈ એક જ ખૂણા પર તમારું ધ્યાન કેન્દ્રિત ન કરો. જો તમારું મન અશાંત થઈ જાય તો પણ ગભરાશો નહીં. ઊંડો શ્વાસ લો, ચિત્ર જુઓ અને ફરીથી શરૂ કરો.

❖ ચિત્રવર્ણન કરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો.

- (1) ચિત્રનું નિરીક્ષણ કરીને ઓળખવું કે તે કઈ જગ્યાનું છે.
- (2) તેમાં કઈ કઈ વસ્તુઓ છે. કઈ કઈ વ્યક્તિઓ છે ? તે કેટલી છે ?
- (3) વ્યક્તિઓ શું કરે છે તે ચાલુ વર્તમાનકાળમાં દર્શાવો.
- (4) તમારા પોતાના શબ્દભંડોળ તથા અંગ્રેજી વ્યાકરણના આધારે વર્ણન કરો.

(A) This is the picture of..... (PLACE)

(B) કઈ વ્યક્તિઓ - There are two women in this picture

(C) વ્યક્તિઓની પ્રવૃત્તિ - One woman is washing clothes

The other woman is carrying pots

Boys are playing there.

(D) વ્યક્તિ, વસ્તુ, પ્રાણી, પક્ષી વિગેરે વિષે લખી શકાય. આ બધા ચિત્રમાં કઈ બાજુએ છે તે માટે યોગ્ય Preposition વાપરી શકાય. જેવાં કે on, near, in, under, from, behind, before etc.

What is in the picture? (ચિત્રમાં શું છે?)

In the picture I can see ...

There`s / There are ...

There isn`t a ... / There aren`t any ...

Say what is happening ? Write with the present continuous

(કોણ શું કરી રહ્યું છે? ચાલુ વર્તમાન કાળમાં લખો)

The man is ...ing

The people are ...ing

A woman ising

A cow ising

It`s raining.

Where in the picture? (ચિત્રમાં કઈ વસ્તુ/વ્યક્તિ ક્યાં છે?)

Preposition નો ઉપયોગ કરી લખો)

At the top/bottom of the picture...

In the middle of the picture. On the left/right of the picture...

next to, in front of, behind, near, on top of, under

► If something isn`t clear.

જો ચિત્રમાં આપેલ કઈ સ્પષ્ટ ન દેખાય તો આ પ્રમાણે વાક્યની શરૂઆત કરી શકાય

It looks like a ...

It might be a ...

He could be ...ing

Maybe it`s a ...

❖ Describe the picture in about 50 words

➡ This is the picture of a roadside bus-stop. There are some passengers there. They are waiting for the bus at the stop. There is a post box near the bus-stop. A man is dropping some letters into it. A boy is walking happily. Two cars are passing on one side of the road. A boy is riding a bicycle. There is a truck full of goods. The policeman is standing behind the bus stop. He is keeping vigil on the passengers. There is a divider between the two lanes of the road. There are tall buildings seen in the picture. Three trees are seen near the buildings.

❖ Describe the picture in about 50 words

➡ This is a picture of a farm. It is a very big farm. There is greenery everywhere. That young man is ploughing his farm. He is ploughing the farm with the bullocks. There is

વિદ્યાર્થી મિત્રો,

ઉપરની તમામ બાબતો અને સમજૂતીને ધ્યાને રાખીને તથા પરીક્ષા સમયે 'સખત નહીં પણ સતત મહેનત' કરશો તો મા સરસ્વતી પણ આપને મદદ કરશે અને આપ સૌ સફળતા પ્રાપ્ત કરશો જ.

સૌને પરીક્ષામાં જ્વલંત સફળતા પ્રાપ્ત થાય તેવી શુભકામનાઓ

છેલ્લા વીસ વર્ષથી બનાસકાંઠા શિક્ષણ જગતની સેવામાં અગ્રેસર

એકતા

એજ્યુકેશન એમ્પોરિયમ

કોમી ટાવર પાછળ, પ્રભાત સો મીલ પાસે, ઢુંટીયાવાડી રોડ, પાલનપુર - ૩૮૫૦૦૧

:: સંપર્ક સૂત્ર ::

૯૪૨૭૩ ૭૬૪૧૬, ૮૪૦૧૮ ૯૯૧૭૫ (રમેશ)

૯૯૭૯૦ ૩૬૦૯૮, ૭૭૭૮૯ ૯૬૧૦૮ (આશિષ)

Mail : ektapalanpur@gmail.com

- ❖ સ્કુલ સ્ટેશનરી,
- ❖ ગ્રીન/વાઈટ/નોટિસબોર્ડ
- ❖ રમત-ગમતના સાધનો
- ❖ સંગીતના સાધનો
- ❖ વિજ્ઞાનના સાધનો, કેમિકલ્સ
- ❖ ઉત્તરવહી તેમજ પ્રિન્ટીંગ કામ
- ❖ શાળાનું તમામ ફર્નિચર
- ❖ લેમીનેશન નકશા, ફોટા વિગેરે
- ❖ શાળાનું તમામ ફર્નિચર
- ❖ ફાયર સેફ્ટીના સાધનો
- ❖ TLM, ટીચીંગ એઈડ

સ્વા.પોથી, નકશાપોથી, ચિત્રપોથી, પ્રયોગપોથી જેવું વિદ્યાર્થીલક્ષી સાહિત્ય હોલસેલ ભાવે

એકતાથી સસ્તું અને સારું ક્યાંય નહીં